

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hétre 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hétre 2 k. 40 l.

HIRDETÉSEK:

2-betűs sor egy sor egy sor 20 fill.
minden következőnél 16 fillér

Nyitási díj 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyetemen
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 122.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 121.

Arad, 1908.

FELKÉSZÍTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, szeptember 13.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérlők: A jövő képe.
Jó Üzlet.
Csernoch János Aradmegyében.
Beszélgetés Zselénski Róbert gróffal.
Lóverseny Aradon.
Rákóczi börtöne.
A katonaszökevény kálváriája.
Arad kegyelele.
A halotti koszorú.
Tarkaságok.
Tűzvész Bokazegen.
Botrány, botrány készült az aradi korszón.
A műsor.
A protestánsok szervezkedése.
Hódolat a királynak.
Kifosztott özeveg.
A rendőrszoba titka.
A vérengző lövönat.
Tárca: Asszonyi szemmel. Irta: Prohászkané Tausch Elvira. — Napkeleti mesék.

A jövő képe.

Arad, szeptember 12

A parlamenti pártok fuziója nehezen tud tető alá jutni. Ahány nap, annyi ellentmondó hír röppen szét róla. Teljes bizonytalanság uralkodik nemcsak künn az országban, de a politikai pártok klubjaiban is, ahol pedig sok érdeklődés csoportosul e kérdés körül.

Ez év márciusában történt, hogy a pártok egyesülésének eszméjét megpendítette Barabás Béla az országos függetlenségi párt nagynevű alelnöke, és a maga nyílt, egyenes látásával egy hatalmas perspektívát nyitott meg ama korszakról, mely nem a meddő politikai torzsalkodá-

sok, hanem a munka és az erős gazdasági fejlődés korszaka lesz Magyarországon.

— A politikai világban észlelhető kedveltségnek, mondotta Barabás Béla, az az oka, hogy a pártok elválasztják a magyart a magyartól. A negyvennyolc és a hatvanhét olyan frázisokat is tartalmaznak, melyek ártalmára vannak fejlődésünknek és gazdasági megerősödésünknek. Ezeket ki kell lökni a pártok programjából és olyan tartalommal kell megtölteni, amely számol elő sorban a gyakorlati élet követelményeivel és a jövő fejlődését gazdasági alapekre helyezi. Új pártalakulásnak kell jönnie, amelynek keretében megoldást nyernek a negyvennyolcas és hatvanhetes törekvések egyaránt.

— A mai céggel, folytatta Barabás, akármilyen nemes eszmék rejlenek is mögötte, érvényesülni nem lehet, mert azok már nagyrészt lejártak és elkoptak. Arra van szükség, hogy mindazt, ami szép, jó és nemes a negyvennyolcas elvekből és ami praktikus jelleggel bír a hatvanhetes programból, együvé tömörítsük. És egy pártba kell sorakoztatni pártkülönbség nélkül azokat a férfiakat, akik dolgozni akarnak a magyar nemzet hasznára.

Amióta Barabás e jelentőségteles nyilatkozatot tette, azóta némi eltolódást szenvedett a pártok egyesítésének eszméje. A fuzió mai alakjában valaképpen nem új pártalakulást, hanem három parlamenti pártnak egybeolvadását jelenti. A külső forma azonban végre is másodrendű kérdés, a lényeg az, hogy a fuzionáló

pártok törekvése magában foglalja mind-amaz eszméket és célokat, melyek fentebb körvonalazva vannak s melyeknek egy nagy, guvernementális párt politikai programjából hiányozniok nem szabad.

Az így megalakuló hatalmas táborra súlyos feladatok várnak. Teljesítése mind-annak, ami vágya, büszkesége, ideálja, reménye egy súlyos megpróbáltatáson átment nemzetnek.

A fuzionnak egyik alkotó eleme lesz a néppárt is. E parlamenti csoport minden külső és belső alakulásában, multjának minden mozzanatával, jövőjének minden törekvésével nagy távolságra sodródott el a nemzet érzelmi világától. Tartunk tőle, hogy a fuzió után e párt, mely fennállásának egész ideje alatt a terpeszkedés jegyében toladott előre: az egybeolvadt táborra is ráakarja majd nyomni a maga sorvasztó politikájának bélyegét.

A függetlenségi pártra hárul az a nagy feladat, hogy a maga szabadelvűségével, elveinek hagyományos hódító erejével, főleg pedig számbeli túlsúlyával azon az erkölcsi és politikai színvonalon tartsa majdan az egybeolvadt tabort, a mely nivót olyan csábítóan rajzolt meg Barabás Béla, amikor először pendítette meg a pártok egyesítésének eszméjét.

A többit bizzuk az időre.

Amaz értékes erők, melyek ma még félrevonulva szemlélik az események folyását, előbb-utóbb ki fognak lépni tartózkodó álláspontjukból és megfelelő időben, megfelelő körülmények között odaállanak azok mellé, akik hazafiasan, szabadelvű

Asszonyi szemmel.

— Velence és a tenger. —

Irta: Prohászkané Tausch Elvira.

Két éve ma annak, hogy utnak indultunk Póla felé. Egy kedves, nekünk drága sirhantot készültünk meglátogatni. Akik hallották utazási tervünket, rábeszéltek, hogy egyben nézzük meg Velencét, a klasszikus régiségek városát. Az igazat megvallva, nem nagy kedvem volt hozzá. Azt hittem, az óriási pénzáldozattal nem áll arányban az a látnivaló, amelyet Velence, mint újat nyújthat. Elbeszélésekből, utleírásokból, képekből annyira ismerni véltem, mintha már jártam volna ott, láttam volna a lagunák gondolás városát.

Partra szállva, szájam nyitva maradt az ámulattól. Csodás gazdagság, mesés emlékek! Minden talpalatnyi hely, a legkisebb kavics multak tikkát őrzi, ahová tekintünk, amerre fordulunk, mindenütt egy-egy szála a letűnt-dicsőség hajdani nagyságának. Szó nem elég a látottak bemutatására. Aki csak teheti, menjen el, mert a legszínesebb leírás sem közelítheti meg a valót.

A deprimált kedélyhangulatnak és az esős időnek dacára sem győztünk eleget csodálkozni és sóhajtozni a gyönyörűségtől. A festői, nekünk szokatlan olasz stílusban épült paloták, komor falaik alatt a sikátorra szorított tengerrel, a fekete gondolák s rajta a tarka öltözetű evezősök, amint halkan csapva a hullámokat, se-

besen siklanak tova, álommá varázsolják a valót. Igazán a szerelmesek Mekkája. Szébb keretben el sem lehet képzelni az egymásért dobogó, lángoló szíveket.

A templomok, van vagy 100, mind híres olasz festők és szobrászok műveit őrzik. A Márkus templom nem annyira festményei, mint díszítményei által válik ki. Ezer megezer oszlopa között talán három sincs egyforma. Mindmennyi más márványból csiszolva, más világtáj messze hirdeti je. Némelyik oszlopon egész bibliai történetek vannak kifaragva mesés ügyességgel.

A merre mentünk, amerre jártunk, mindenütt gyűjteményét találtuk a kincseknek, értékeknek és régiségeknek. Hat napot töltöttünk ott, de még tízszer annyit is szívesen átélveztünk volna, ha tárcánk „galoppirende Schwindsuchtja” nem kényszerít a neki megfelelőbb éghajlat alá. Mert azt meg kell hagyni, az olasz nép egy vampyr fajzat. Még a szunyog vérét is képes kiszipolyozni. Megcsalják, becsapják az idegent, ahol csak tehetik. Az az egy erényük azonban megvan, hogy nem lopnak. Csak ételt. Azt is csak akkor, ha éhesek.

Mily gondosak voltak az olasz ősök! Már jó előre egzisztenciát biztosítottak az utódoknak. A hajdani nagyság morzsáin élőködnek a mostaniak, az elődök előre nyújtott segítő jobbja kapaskodik a kéregetésre és lustaságra született unoka.

Az olasz nőkben csalódtam. Sokkal szebbnek és egészen másnak képzeltem őket. Barna,

kreol arcu, éfeketé szemű, ovál arcu, junoi természetűek. A legtöbbje vörhenyes hajú, szegletes, kiálló arccsontu és alacsony. A szemük azonban kivétel nélkül csodaszép. — A legények legtöbbje csinos, elszánt, vidám és helyke. Csakhogy oly parányiak, hogy el sem lehet gondolni, mikép lehetnek a régi rómaiak oly mesebeli hősök és harcosok ily törpe alakkal. Az öregasszonyok visszataszítóan rutak. De hát ugy általában, hol vannak szép öregasszonyok?

Eszembe jutnak a híres Márkus-téri galambok is. Kis szürke, közönséges madárka, de meghatóan szelíd. A karjára, vállára repül az embernek s onnan szedegeti fel a neki nyújtott kukoricát. Rengeteg a galamb, de tán még több a fotografus masina.

És a szerelmesek! Szinte izléstelenek. Privilegiumot csinálnak az érzelmeikből, nyilvánosan ölelkeznek s turbékolnak versenyt a galambokkal. Kár, hogy az egymásba mélyedt gyönyörűségtől nem élvezhetnek többet a város szépségeiből. Aligha visznek magukkal egyéb benyomást, mint mézesheteik részegítő emlékeit...

Többször tettünk kirándulást a Ládóra, de fel nem foghattam, mint szerethette annyira Tóth Béla ezt a szunyogszívet. Az ember belefárad a vakaródzásba, úgy agyoncsipik a kis bestiák. Látnivaló nem sok van, mert elzárják a kilátást a barikádok. A fejlődés forradalmi bástyái: az építő állványok.

szellemben és a megváltozott körülmények kívánta józansággal intézik a nemzet sorsát.

Ha testet öltenek Barabás Béla eszméi, akkor ez az idő nem is lehet valami nagyon messze.

Jó üzlet.

„Valami büzik Dániában”.

Könnyelmű gazdálkodás a városházán.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 12.

Október elsőjéhez közeleg az idő. A gazdasági év forduló pontján vagyunk: októberben záródik le a magyar mezőgazdaság termelési éve, ilyenkor kezdődik az új periódus. A jó gazda ilyenkor állítja össze tevékenységének mérlegét, mely nemcsak a múltnak eredményét mutatja, de utmutatás a jövőre is. S erre az összesámolásra, a tapasztalatok mérlegelésére épp úgy van szüksége az egyes gazdasági egységeknek, mint minden testületnek, mely ingatlan vagyont gyümölcsösztet. S ma kiváló alkalom nyílt e szempontból egy kissé elmélkedni ama könnyelmű és pazar gazdálkodáson, melyet Arad város a téren is folytat.

Történt ugyanis, hogy a város 360 hold földet 16 koronájával bérbe adott Faragó Gyula bérlőnek. Akkor a föld termelési értéke nem volt nagyobb s így ez az ügylet indokolt volt. A bérszerződés négy év múlva lejár s a bérlő most újból azt kéri, hogy szerződését minden árlejtés mellőzésével a város 16 korona bérszáma mellett újabb 16 évre hosszabbítsa meg. A kérvény hófőn kerül a gazdasági szék elé s több mint biztos, hogy Faragó kérelmének helyt fognak adni. De miért is nem? Talán csak jutalmazni kell valamivel a bérlőnek azt a kiváló leleményességét, melyvel ilyen kérvényt bonyolított. Faragó ugy látszik jól ismeri a tanácsot, ismeri a torony alatti gazdálkodást s tudja, hogy egy kis komaság, cimboraság révén még a városházát is le lehet alkudni.

Mi azonban, kik a közérdek szolgálatában állunk, nem tartjuk helyesnek, hogy a tanács egyes kiváló emberismerőket a polgárság kárára előnyben. Kedvezésben részesítsen: van

hát egy két szavunk az Egyház. Kezdjük a múlt. A kérdéses bérletet a város lejártakor meghosszabbította azért, mert a bérlő gazdasági épületek felépítését és hasznos beruházások teljesítését ígérte. Emelt is egy gyönyörű lakházat saját kényelmére, de egyszersmind a város pénztára fizeti ki évente a tatarozási költséget, háromszáz korondt. Nem rossz ugye? A bérlő használatát által előállított javításokat a tulajdonos fizeti: ilyen csak Arad tud felmutatni.

De menjünk egy lépéssel tovább. Az idén a bérlő bejelentette, hogy belterjes kerít gazdaságot akar folytatni; a nyolc forintos földből sokat akar kihasználni: tehát, mert neki nagyobb jövedelme lesz, ehhez adjon a város a beruházási költségek megtérítése címén négy száz korona hozzájárulást. Az aradi olvasó sejtheti, hogy mi történt: a város megadta a négyszáz korondt. S mert most már a bérlő tisztában volt azszal, hogy ott bent nem tudják az egyszer egyet, hát fogta magát s szerződés meghosszabbítását kért. Egészen logikusan gondolkodik. A föld ma kétszer annyit ér, mint azelőtt, a termelvények értéke is kétszer annyi, a bér ugyanaz; tehát a haszon csak négyszáz százalékra emelkedik. Ugy-e egyszerű üzlet ez?!

Ily előzmények után fájlra kell tenni a tréfát s ridegen kell megírni, hogy a legnagyobb könnyelműség és pazarlás volna az, ha a tanács ebbe a dologba belemenne. A föld ma 50—60 koronát ér meg holdanként. Ennyit fizet a szomszédos parcellán a város egy másik bérlője, de ez az ára a határban levő minden földnek, árlejtésen talán még ezt az árt is tullehet szárnyalni. Tehát 360 holdnál 16 korona helyett mondjuk csak ötven korona holdanként plus: ki'ez egy évre csakély 12 240 koronát s így tizenkét év alatt nem is oly sok csak rongyos száznegyvenhatezernyolcszázennyolcvan korona.

Eltekintve attól, hogy a miniszter a Dobó-Szántay-féle bérleti ügyben, legújabbban a Pichler-féle ügyben megsemmisítette a városnak az árlejtés mellőzésére vonatkozó határozatát: egyenesen megkárosítása a polgárságnak, sőt a már ugy is nagy hullámokat vert gyanúsításnak, mikor nem nyilvános árverésen adnak bérbe közvagyonot és pláne tizenkét évre.

Hiszen a miniszter legutóbbi leiratában szöszörint megmondja, hogy nem fogja tűrni, hogy jövőben „egyes érdeklődők” a közvagyon értékesítésénél befolyásra tegyenek szert és minden olyan határozatot, mely erre vall, — meg fog semmisíteni.

Tehát már fent is észrevették, hogy „valami büzik Dániában”; a miniszter figyelmeztetése egyszersmind óvás a jövőre néve. Mi est a dolgot megírjuk, nyilvánosságra hoztuk. Tartozunk ezzel a polgárság érdekelnek, de önmagunk lelkiismeretünk is. Aszútn meg valószínű, hogy mert nagy fontossága, ezekre menő dolgokról van szó, a tanács javasolná fogja a „birtokon kívüli felelősséget” mert minden inkorrekttségnek ez az óvszere. Lehet tehát, hogy a polgárságnak nem is lesz módja tiltakozó szavát felemléni, azért tettük mi ezt meg előre.

Itt közöljük a meghívóját a gazdasági szék hétfői ülésének, amelyen Faragó ajánlatát tárgyalják:

„Meghívó. A város gazdasági széke 1. hó 14 én d. e. 1/10 órakor a városháza földszinti termében tartandó ülésén a huszdrágaság megszűntetésére irányuló javaslatokat s ezt követőleg Hegedűs Józsefnek és Faragó Gyulának kertészeti telepnek létesítése iránti párhuzamos ajánlatát is tárgyalván, a tárgyaknak fontosságára való tekintettel ezen az uton is felkérem a gazdasági széknek tisztelt tagjait, hogy ezen ülésen teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Arad, 1908. szeptember hó 12-én, Lőcs Résző, gazdas. tanácsnok.”

Aehrenthal és Schönaich Bécsben. Bécsből táviratorozák: Aehrenthal báró külügyminiszter és Schönaich hadügyminiszter tegnap este Budapestről visszaérkezett Bécsbe. — Milovanovics szerb miniszter tegnap este Karlsbadból Bécsbeérkezett.

A bán Wekerlénél. Rauch Pál báró horvát bán ma délelőtt tizenegy órakor a pénzügyminisztériumban megjelent Wekerle Sándor dr. miniszterelnöknel, akivel a horvát kérdésekről hosszasan tárgyalt.

Mielőtt Velencébe érkezünk, kis körutazást tettünk a tengeren. Fiumében ha óra szállva, első megállóhelyül Lussingrandet szemeltük ki. Meglehető „Seegang” mellett kezdtük meg utunkat. Féltam a tengertől. Fekve vártam az időt, amikor végrehajja az adóbeszedést. Ezuttal várnélkül bocsátott magán keresztül.

Mit mondjak a tengeréről? Kicsiny és kevés az én szóbőségem ahhoz, hogy méltóképen vazolhassam. Hatalmas óiás, melynek sima, derűs homloka pillanat alatt vonódik ezer apró ráncba. Hirtelen lobban haragra, tajtékot tur s mérgesen csapkodja polypkarjaival önmagát. Szeszélyes, miként a nő. Sötét, haragos zöld színe perc alatt változik almazöldé, azután sötétkékké, majd sárgának fluoreszkáló vörösbé olvad. Nem hiába rajonganak annyian érte s imádják, mint szerelmesüket a tengert.

Bárkán és vitorlások szeltek keresztül-kasul a nagy vizet. Nem tudom miért, hogy ott ringattatva ölehen, a nyugalmat, a halált kívánja meg az ember. Lussingrandeban gyönyörű a tenger. Partjai oly ideálisan képződtek, oly mesterkéletlenek és természetesek, hogy szinte látni lehet az alakulás történetét. Amint gömtyűre mossa és nyaldossa a kiugró sziklát. Közöttük öblöt váj magának. Amint partra hordja elősdiót, a csigákat és kagylókat. Felfújja magát, megdagad, lerakja szállítmányát, aztán ismét észrevétlenül lepad s másnap újra kezdi a fuvarozást. A rajta lengő sokféle szellő mindenikének megvan a maga neve, haszna és értelme. Beszélni tud a ten-

ger, regélni legendákat. Hol lágyan sutogva, titokzatosan, majd hangosan zugva mondja el élményeit.

Lussinpiccoló jellegzetes olasz város. Háza szorosan egymás mellett, egyik a másik hátára pipiskedik s tekint a tengerre. Mint a tolakodó kíváncsi nép. Ott van közel Csigáé, egy új fürdő. Gyönyörű fekvése, egészséges fenyves levegője rohamlépésekben viszik a világfürdők sora közé.

Következő utunk szomorú zarándoklás volt. Póla! Azelőtt mennyi örömet, vidámságot fejezett ki e város neve. Most sóhajt fakaszt az ajkunkon, könyvet sajtol a szemünkbe. Egy néma, hangtalan sirhant fogad, egy elhagyott, szerény kis fejfa. Ennyi az egész! Mennyi örömet, reményt, szeretetet zár el tőlünk. Szegény fivérem. Hiába szölgattunk, nem felelt senki. A szellő csapkodta arcomat. Azzal a naiv ábránddal csalogattam magamat, hátha az ő tulvilágról küldött testvéri csókja volt...

Innen Triesztbe indultunk. Nehéz, fájo szívvel hagyva ott azt a romhalmazt, amit a sors reményességünkől alkotott. Vigasztal nem vive magunkkal egy csepp megnyugvást sem. Csak a délibáb az élet, mit nyujthat a halál?

A hangulatunkhoz mért esős idő fogadott Triesztben. Tervbe vett miramarei utunkat elmosta s így hamarabb indultunk Velencébe. Hat napig raboltattuk ott magunkat a taliánokkal, de viszont hat napig szívtuk magunkba a gyönyörűséget. Visszajövet hajónkat óriási bóra érte a nyílt tengeren. Rémület, futkosás, csen-

getés ijesztő khaoszba elegyedett. Kajütömben 6-an voltunk nők. Mindannyiunkat álmunkból költött fel a vihar. Himbálódzott a hajó, mint labda s ugrott nagyokat egyik hullámtarajról a másikra. A fejem szédült, a gyomrom kóválygott s meg sem mertem moccanni fekvőhelyemen. Hogy a többiek is hasonlóan érezhették magukat, az internacionális sóhajokból következtettem. Kiváncsi érdeklődéssel tekintettem hálótársaim függőágyai felé. Alattam, mögöttem mellettem mindenütt egy-egy eltorzult arc küzdött a belső vulkánjával. Uszott a cipőm, a pakkom a darabos lében. Még tapasztalatlan voltam, nem tudtam, mily nagyarányú következményekben a tengeri betegség. Én szerencsésen megusztam. Visszaparancsoltam a kítőrni készülő belsőségeket. „Nem gyűsz ki kutya!” — Nem is jött, de másnap ringispil volt körülem a világ. Az én imádott tengeremre meg csak a borzadálylyal vegyes csömörérzetéve voltam képes tekinteni.

Szédítő gyorsasággal röpitett a vonat néhány napi abbáziai pihenés után Budapestre. Az újabb építkezéseket, a régi nevezetességeket néztük meg. De mi mindez a tapasztaltakhoz képest! Dávid erőlködése Góliáttal. És győz, mert az elfogult szeretet mellette és vele van. Hisz a mienk!

Nemsokára aztán ismét belezökkentünk abba a régi kerékvágásba, mely a kenyérkereset, küzködés és munka útján döcög. — Kedves álom a mult s szabad időnkben annak emlékeiből táplálkozunk.

Csernoch János Aradmegyében.

A bérnakörut folytatása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 12.

Csanádvármegye új püspöke tegnap kezdte meg tizenkét napra tervezett bérnakörutját. Az első állomás Buttyin község volt, ahol a főpapot, mint arról lapunk tegnapi számában részletesen beszámoltunk, nagy pompával fogadták.

(A mai nap eseményei.)

Ma reggel fél nyolc órakor a püspök istentiszteletet tartott a templomban, amelyen a hívők teljes számban résztvettek. Az istentisztelet végeztével a bérnakörut következett, amelyre mintegy ötszázan jelentkeztek. Az aktus tíz óráig tartott. Utána a püspök kíséretével a plébániára vonult, ahol számos küldöttséget fogadott.

Elsőnek a buttyini görög keleti egyház deputációja tiszteltet Magier Traján esperes vezetésével. Az üdvözlő beszédre Csernoch igen szívélyesen válaszolt és hangsúlyozta, hogy a felekezeti béke és türelmesség jelszavát kívánja mindenkor érvényesíteni a más vallásuakkal szemben. Azután a buttyini zsidó hitközség tisztelgése következett. A deputáció szónoka Fekete József dr. hitközségi elnök volt.

A más felekezetűek küldöttségeinek fogadása után a buttyini magyar királyi adóhivatal tisztviselőinek deputációja járult a püspök elé. *Vidályos* Ágost adótárnok vezetésével, majd a község előljárósa tette tiszteletét *Kiurcsky* Iván községi jegyző vezetésével, végül pedig a buttyini állami iskola tanítóinak küldöttsége élén Németh János igazgató üdvözlötte az új főpapot.

Déli fél egy órakor a plébános a püspök tiszteletére bankettet adott, amelyen körülbelül negyvenen vettek részt és számos felköszöntőben éltették az egyszázötven éves fejét. A püspök délután egy negyed három órakor kocsin Borosjenőre utazott. Természetesen itt is ünnepélyes fogadtatásban volt része.

(A körut programja.)

A bérnakörut a következő program szerint folytatódik:

Szeptember 13-án *Csermőre* reggel fél 8

órákor szentmise, utána bérnakörut. Délután 4 óra 08 perckor motoron Pankotára. Szeptember 14-én *Pankotán* reggel 8 órákor szentmise, utána bérnakörut. Délután 4 óra 31 perckor motoron Világosra. Szeptember 15-én *Világoson* reggel fél nyolc órákor szentmise, utána bérnakörut. Délután 4 óra 08 perckor motoron Ujszentannára. Szeptember 16-án *Ujszentannán* reggel 7 órákor szentmise, utána fiúk és férfiak, délután 3 órákor a nők bérnakörutja. Szeptember 17-én reggel 6 óra 22 perckor motoron, majd kocsin *Fakertre*, hol szentmise, utána bérnakörut. D. u. 4 órákor kocsin Ujpanátra. Szeptember 18-án *Ujpanáton* reggel fél nyolc órákor szentmise, utána bérnakörut. Délután 4 órákor kocsin Glogovácra. Szeptember 19-én *Glogovácán* reggel 7 órákor szentmise, utána bérnakörut. Délután 4 óra 59 perckor motoron Gyorokra. Szeptember 20-án *Gyorokon* reggel 7 órákor szentmise, utána bérnakörut. Délután 4 órákor kocsin *Opaulison* megbérnakörutnak az 6 és új-paulisi hívek. Este 6 óra 26 perckor érkezés Máriaradnára, kocsin Lippára. Szeptember 21-én *Lippán* reggel 7 órákor szentmise, utána bérnakörut. Délután fél 5 órákor Máriaradnára. Szeptember 22-én *Máriaradnán* reggel 7 órákor szentmise, közben két ferencrandi szerzetesnek áldozópappá való szentelése, utána bérnakörut.

SPORT.

+ Fővárosi labdarugócsapat Aradon. Ez évben immár második ízben látja vendégeit pályáján az Aradi Atlétikai Klub a Magyar Atlétikai Klub football csapatát Budapestről, mely csapatnak elsőrangú jeles játékosai tervszerű játékkal a főváros kedvencévé lettek. A csapat legutóbbi aradi tavasszi szereplésekor nem remélt erős ellenfélre talált az Aradi Atlétikai Klub első csapatában, mert a remélt fölényes győzelem helyett igen figyelmes, nehéz küzdelem után sikerült csak egy goalial előnyt szerezni a hazai csapatnak a győzelem biztosítására. A nyári pihenő után az őszi szezon küszöbén az Aradi Atlétikai Klub csapata majd minden héten igénybe lesz véve a részben a kerületi football bajnoki versenyekben, részben Aradra hozandó fővárosi csapatokkal felveendő barátságos mérkőzéseiben kell tudásának és erejének tanujelét adni. A program első napja a holnapi mérkőzés lesz, mely felelősen igazgató és érdekfeszítő lesz elejétől végig, mert míg a főváros legnagyobb igyekezetével iparkodik majd a vidék elsőrendű csapata felelt nagyobb ará-

nyu győzelmet aratni, addig az AAC csapata a töle várható és telhető legnagyobb odaadással lesz azon, hogy régi jó nevét megvédhesse s illően állja meg helyét. A versenyző a déli gyorsasággal érkeznek Aradra. A mérkőzés kezdete délután fél négy óra. Helyárak: Pálya 6 kor. Üdözlő 80 fillér. Állóhely 50 fillér. Díkjegy 20 fill. Jegyek a telepen válthatók.

Beszélgetés Zselénsky Róbert gróffal

Az OMGE elnökválságáról.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 12

Magyarországnak, ennek az évszázadok óta földmivelő országnak legfőbb gazdasági érdekképviselőjében, az Országos Magyar Gazdasági Egyesületben válság ütötte fel a fejét. Az egyesületnek közel két évtized óta volt elnöke, *Dessewffy* Aurél gróf, a főrendiház elnöke, a magyar gazdaságosságnak nagy tekintélyű tagja lemondott az egyesületnél elfoglalt elnöki állásáról. Ennek a lemondásnak olyan körülményei vannak, hogy azok ezt a személyi változást nagyjelentőségű gazdaságpolitikai válsággá teszik.

Ezek a körülmények nagyjában már ismeretesek az Aradi Közlöny olvasói előtt. A főrendiháznak július harmadiki ülésén *Zselénsky* Róbert gróf, aki az OMGE egyik alelnöke, hosszabb beszédben indokolta meg a tőzsdereformra vonatkozólag benyújtott törvényjavaslatát. Arról kellett határozni a főrendiháznak, hogy kívánja-e tárgyalni *Zselénsky* javaslatát. A szavazatok egyformán oszlottak meg. Mint elnöknek, *Dessewffy* Aurél grófnak kellett döntenie. O azonban az őszi ülésszakra akarta halasztani a határozathozatalt. A főrendek akkor azonnali elintézkedést akartak, viszont a jelenvolt miniszterelnök meg azt a kijelentést tette, hogy ezt a sürgött törvényjavaslatot az év folyamán még úgy is benyújtja, mire az elnöklő *Dessewffy* döntő szavazatát a *Zselénsky*-féle javaslat tárgyalásának elhalasztása mellett adta le.

Napkeleti mesék.

— Ó-héber forrásokból. —

Irta: Ujvári Péter.

I.

Hadrián, a rómaiak hatalmas césárja nagy kegyetlenül bánt el a leigázott zsidó néppel. Csak rabbi Józsuá, a lévita, bírta a kegyelmét, töméntelen tudománya miatt. Azonban a vallását, azt kigunyolta. Egyszer így szólt hozzá:

— Mit rajongtok szegény zsidók a Jehováért, mikor a szentírásból is láthatjátok, hogy tolvajtermészet az ő természete. Az első embernek csak úgy adhatott asszonyt, hogy előbb orozva ellopta bordáját.

Rabbi Józsuá meghajtván térdeit, így felelt:

— Nagy a te bölcseséged, uram és nincs is válaszom reá, míg panaszsom kegyesen meg nem hallgatod. Zsiványok jártak az éjszaka a házamban és elvitték az ezüst serlegemet. Arany billikomot hagytak helyette. Büntesd meg őket, nagy uram.

A césár kacagott.

— Rabbi, rabbi! Talán cserben hagyott a bölcseséged? Ha arany serleget hagytak ezüst serleg helyett, nem kárt tettek neked, hanem hasznót. Miért büntessem őket?

— Uram, — felelt alázatosan, — a mi Istenünk is így tett. Elvett tőle egy haszontalan csontot és cserébe adott neki egy drágagyöngyöt.

II.

Rosszul sáfarkodtak Antonius császár kincstartói, úgy, hogy a kincses kamrából el-elfogytak a drágaságok.

— Eredj szolgám, — szólt a császár valamelyik hű emberéhez, — eredj rabbi Jehudához, aki bölcs és becsületes és kérd nevében. Mondja meg, mit tegyek, hogy a reám szakadó szegénységnek gátat vessek.

A rabbi épen a kertben volt, mikor az udvari embertől a császár üzenetét vette. Hallgatja a rabbi és nem szól.

— A tanácsodat várom, — sürgeti a hűnök.

— Várj, — szól a rabbi.

Aztán magától inti a kertészét és egy veteményes ágyra mutat.

— Hívány itt minden, talán nem gondozod.

— Hiába gondozom, uram, — felel a kertész, — ettől a nagy fától pusztul a vetemény. A föld erejét ő szívja el és a nap melegét ő fogja fel.

— Vágd ki hát ezt a nagy fát és tégy kisebbet a helyébe.

Szólván, a hirhozóhoz fordul és imigyen oktatja:

— Mond a császárnak, nincs a kérdésre válaszom. Ha haragra lobban, beszéld el mit láttál, hadd háruljon én reám a büntetés.

Az udvari ember így tett. A császár azonban megérté a néma tanácsot és tisztjükből

kitiltotta az előkelő urakat, akik sokat költenek és helyükbe tett kis embereket, akik keveset költenek és a kincses kamra nemsokára ismét megtelt.

III.

Kemény parancsal ráparancsolt a császárra a zsidókra, hogy szent könyveikben ezután ne buvárkodjanak, hitüket ne hirdessék, istenüket ne tiszteljék. Hanem hódoljanak a császárnak, műveljék a római tudományt és a római istenek ünnepeit üljék. Aki vét a parancs ellen, halállal lakoljon.

Megrémültek az írástudók és a templomokban nem volt hirdetője az isteni ígének. Csak rabbi Akiba maradt a régi. A gyülekezetekben lángoló szeretettel tanította Isten szent tanait.

A rabbi életét féltette e miatt egy jó barátja és aggódó szóval intette, ne vétson a császár akarata ellen. Mire a szent férfiú emigyen szólt:

— Hallgasd meg a mesémet, jó ember és tudni fogod, nagyobb veszedelem elhanyagolni Isten tudományát, mint nem törődni a császár parancsával. A mesém ime ez:

A folyó partján sétálgatott egyszer a róka. Az éhség gyötörte és azon gondolkodott, hogy honnan szerezzen eleséget. Amint így töprengött, látja, hogy a víz színe alatt alig egy arasznyi mélységben, temérdek kis hal menekül valami láthatatlan ellenség elől.

— Hátha egyet-kettőt ezek közül kicsalha-

A napisajtó abban az időben a legkülönfélébb kommentárokkal kísérte az Omge elnökének és alelnökének ezt az ellentétas szereplését és hiába is próbálták oly irányban feltüntetni a dolgot, hogy Dessewffy nem azért szavazott Zselénski javaslata ellen, mintha nem kívánná a tőzsdereformot, hanem csak azért, mert nem akart résztvenni egy a kormány ellen irányuló politikai tüntetésben, azért jól tudják mindenütt, hogy e magyarázatokkal nincs megnyugtató a közvélemény, az Omge belételeiben pedig a leghatározottabban kiélesedtek emiatt az ellentétek.

Az ellentétek most nyilvánosságra kerültek. Dessewffy gróf lemondott elnöki állásáról és bucsulevelében nyíltan hivatkozik arra, hogy lemondása Zselénsky állásfoglalása miatt történt. Nagyon aktuálisnak és érdekesnek tartottuk ezért, hogy Zselénsky grófnak véleményét meg tudjuk ebben az ügyben. Az *Aradi Közlöny* munkatársának alkalmá volt beszélni a *temes ujjalú* birtokán tartozkodó gróffal, aki kérdésünkre az Omge elnökválságáról ezt mondta:

— Régebben gyanítottam, sőt vártam már, hogy Dessewffy Aurél gróf lemond egyesületi elnökségi állásáról, mert emlékezetes főrendiházi szavazatával ellentétbe került a gazdasági egyesület törekvéseivel. Az egyesület a fedezetlen határidő üzlet betartására törekszik, Dessewffy gróf pedig szavazatával elhalasztotta az én erre vonatkozó törvényjavaslatomnak tárgyalását. Mégis meglepett, hogy ez a lemondás már most megtörtént. Tegnap érkeztem haza külföldi utamról és Budapesten hallottam a lemondás hírét. Tegnap délután az egyesület egy másik alelnökének vezetése alatt küldöttségileg kértük Dessewffyt állásának megtartására, ő azonban ragaszkodott elhatározásához.

— Ugy értesülünk — mondottam munkatársunk — hogy az egyesület alelnöke is szolidaritást vállalnak az elnökkel.

— Az tény, — felelt Zselénski gróf, — hogy a másik két alelnök, *Bujánovics Sándor* és *Pallavicini Ede* — gróf

bejelentették lemondásukat. *Én azonban nem mondtam le és nem is mondok le.*

Munkatársunk ezután Zselénsky gróf törvényjavaslatának sorsa iránt érdeklődött.

— A tőzsdereformra vonatkozó javaslatomat ebben az ülésszakban már nem veheti elő a főrendiház, miután kimondotta, hogy nem akarja tárgyalni. Hogy az új ülésszakban mit fogok tenni, az a körülményektől függ. Ha látom, hogy a kormány benyújtja megígért javaslatát, akkor azt mindenesetre bevárom. Ha azonban a kormány nem nyújtja be a tőzsdereformot, akkor valószínű, hogy én újra kérem javaslatom tárgyalását. Akkor majd meglátjuk, milyen lesz a sorsa javaslatomnak.

Szóba hoztuk ekkor azokat a támadásokat, melyek az alkalommal Zselénsky gróftól konzervatív politikája miatt érték.

— Abból — felelt a gróf — sohasem csináltam titkot, hogy az én írányom agrár-konzervatív. Én ebben a politikában biztosítva látom Magyarország fejlődését.

Arra a kérdésünkre végül, hogy ki lesz Dessewffy utóda az Omge elnöki székeben, azzal felelt Zselénsky gróf, hogy erre a különben is korai kérdésre felvilágosítást nem tud adni.

Lóverseny Aradon.

Október 17. és 18.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától —

Arad, szeptember 12

Az idén október közepén rendezti szokásos lóversenyét az aradi versenyegylet, amely mindig gondoskodik arról, hogy e sportünnepek kitűnően sikerüljenek.

A verseny programját itt közöljük:

(Első nap.)

Szombat, október 17 én: I. **Szofronyai díj. Sikverseny.** Adja a földmivelésügyi m. kir. minster. Díj 1500 kor. Ebből 1000 kor. a győztesnek, 300 kor. a másodiknak, 200 kor. a harmadiknak. Táv. kb. 2400 m. 3 é. és id. oly magyar ménnek és kancák számára, melyek 1908-ban 1800 korona értékű, vagy annál nagyobb versenyt nem nyertek.

II. **Csalai díj. Gátverseny.** Díj 2000 kor. Eb-

csodatétele mentett meg a haláltól. Ilyen csoda mentette meg Elisát is, a galambok gyámját, amint földjei neveztek.

Azon időben történt, mikor Judea földje két álló esztendeig a nagy szárazságnak miatta meddő maradt. És az emberek éheztek és azoképen az állatok is, meg az ég madarai is. És mikor elkövetkezett volna a sátoros ünnep, Elisának már csak egy maroknyi buzája volt, amivel éhségét csillapítsa. De a buzaszemeket nem törte meg, hanem ezüst edényben vitte a templomba, hogy áldozatul szentelje istene oltárán.

Amint az utcára lép, vergődő galambot lát a kapu előtt. Az éhség mardosta szegényt. Elisa szíve megkönyörült az árván és az áldozati buzát elébe szórta. A galamb jóllakott, vigan csapkodta a szárnyait és háládatosan követte azontul Elisát minden utjában.

Egyszer pedig virradatkor a ligetben magasztalta Istent és homlokát az imaszij ékesíté. El se rebegette még imáját, mikor látja, hogy egy római őrjárat neki törtet. Gyorsan lekapja fejéről az imasziját, amely miatt halálal lakolhat, ha a rómaiak a homlokán látják.

— Mi van a markodban? — kérdik a fegyveres katonák, mikor hozzáértek.

— Galambot fogtam, — válaszolt Elisa ijedten. És íme, valóban galamb pihegett a tenyerén.

ből 1500 kor. a győztesnek, 300 kor. a másodiknak, 200 kor. a harmadiknak, adva a földmivelésügyi m. kir. minster által. Táv. kb. 2800 m. 3 é. és id. oly lovak számára, melyek 1908-ban 1800 kor. értékű, vagy annál nagyobb versenyt nem nyertek.

III. **Az aradi 12. cs. és kir. huszárezred akadály-versenye.** Tiszteletdíj az I., II. és III.-nak. Az Aradon és Nagykikindán állomásozó 12-es cs. és kir. huszárezred tisztjei vagy tiszthelyettesei tulajdonában lévő 4 é. és id. lovai számára. Táv. 4000 m.

IV. **Eladó verseny.** Díj 1200 kor. Ebből 1000 kor. a győztesnek, adja az „Urlovasok szövetkezete”, 200 kor. (egyleti díj) a másodiknak, 3 é. és id. belföldi lovak számára. Táv. kb. 1600 m. Teher: 3 é. 70 klgr., 4 é. és id. 73¹/₂ klgr. Győztes 2400 koronáért árverés útján eladó, minden 200 kor. árengedmény után 1 klgr. teherengedmény. Minimális eladási ár 600 K.

V. **Hadseregi gátverseny.** Díj 1400 korona. Adja az „Aradi Verseny-Egylet”. Ebből 1000 kor. a győztesnek, 300 kor. a másodiknak, 100 kor. a harmadiknak. Táv. kb. 2400 m. A csász. és kir. közös hadsereg és mindkét honvédség tényleges állományu tisztjei és tiszthelyettesei tulajdonában lévő és tényleges szolgálatban álló tisztek, illetve tiszthelyettesek által lovagolandó oly 4 é. és id. belföldi lovak számára, amelyek 1908-ban 1800 kor. értékű gátversenyt nem nyertek. Legalább 900 kor. értékű versenyt nyerőjére 2 klgr., két vagy több ilyen értékű, vagy egy legalább 1400 kor. értékű versenyt nyerőjére 5 klgr., két vagy több legalább 1400 kor. értékű versenyt nyerőjére 7 klgrammal több.

VI. **Mácsai díj. Akadályverseny.** Díj 1500 korona. Adja az „Aradi Verseny-Egylet”. Ebből 1000 kor. a győztesnek, 300 kor. a másodiknak, 200 kor. a harmadiknak. Táv. kb. 4000 m. 4 é. és id. oly lovak számára, melyek 1908-ban 1800 kor. értékű, vagy ennél nagyobb versenyt nem nyertek.

(Második nap.)

Vasárnap, október 18 én: I. **Kurticsi díj. Sikverseny.** Adja a „Földmivelésügyi m. kir. minster”. Díj 1500 kor. Ebből 1000 kor. a győztesnek, 300 kor. a másodiknak, 200 kor. a harmadiknak. 3 é. és id. magyar ménnek és kancák számára. Táv. kb. 3200 m. Urlovasok által lovagolandó.

II. **Hadseregi akadályverseny.** Díj 1400 kor. Adja az „Aradi Verseny-Egylet”. Ebből 1000 kor. a győztesnek és tiszteletdíj a győztes lovasának, 300 kor. a másodiknak, 100 kor. a harmadiknak. Táv. kb. 4000 m. A cs. és kir. közös hadsereg és mindkét honvédség tényleges szolgálatban álló tisztjei és tiszthelyettesei tulajdonában lévő és tényleges szolgálatban álló tisztek, illetve tiszthelyettesek által lovagolandó oly 4 é. és id. belföldi lovak számára, amelyek 1908-ban 1800 kor. értékű akadályversenyt nem nyertek.

III. **Eladó verseny.** Díj 1200 kor. Ebből 1000 kor. a győztesnek, adja az „Urlovasok Szövetkezete”, 200 kor. (egyleti díj) a másodiknak, 3 é. és id. belföldi lovak számára. Táv. kb. 1600 m. Urlovasok által lovagolandó.

IV. **Simándi nagy akadályverseny.** Díj 2500 kor., melyből 2000 kor. a „földmivelésügyi m. kir. minster” által adva. Ebből 1800 kor. a győztesnek, 300 kor. (egyleti díj) a másodiknak, 200 kor. (egyleti díj) a harmadiknak, ezenkívül tiszteletdíj a győztes lovasának. 4. és id. oly lovak számára, melyek 1908-ban 1800 kor. értékű, vagy ennél nagyobb versenyt nem nyertek. Táv. kb. 4800 m.

V. **Altisztek gátversenye.** Díj 100 kor. Ebből 50 kor. a győztesnek, 30 kor. a másodiknak, 20 kor. a harmadiknak, adva az „Aradi Verseny-Egylet” által. Az Aradon állomásozó m. kir. 3-ik honvéd huszárezredbeli altisztek lovai számára, teher kiegyenlítés nélkül. Táv. kb. 2400 m.

(Versenyintézőség)

Gróf Károlyi Gyula elnök az „Urlovasok szövetkezete” képviselőjében, Friebeisz Miklós, Purgly László alelnökök, Purgly János, lovag Worafka Tivadar ezredes, Bárány Zech Colbert őrnagy, Biró Urbán Iván. Mázsaló: Gróf Porcia Lajos. Indító: Urbán Péter. Potatisateur vezető: Daniel Endre. Pályavizsgáló: dr. Visky Pál. Időmérő: Lacza István. Titkár és pénztárnok: Persa Péter.

tok, — gondolta a róka és szóba állt egy halacskaival, aki egy percre éppen ott megpihent.

— Miért futok kis halaeska? — kérdi nyájasan.

— Üldöz ősi ellenségünk, az elől futunk.

— No, ezen lehet ám segíteni. Hiszen tudod talán, ifju barátom, hogy az én őszám, meg a te őszám testi, lelki jó cimborák voltak. Ha akarod, megújítjuk az atyafiságos szövetséget. Nézd amott azon a védett szigeten van az én tanyám, oda ugyan nem jöhet el az üldözőtök. Jertek velem oda és én megvédelek benneteket.

— Ugy-e bár, — felelt a hal — te vagy az a híres róka, akinek okosságát ember, állat dicséri? Hát bizony okosabb is lehetnél, sem hogy ilyen ajánlatot tégy nekünk. A víz a mi elemünk. A száraz föld nem az. És ha már a víz sem nyújt nekünk biztos és nyugodalmas menedéket, hát akkor a szárazföld hogy nyújthatna?

A róka megszegyenülve kullogott el a víz partjáról.

— Hát látod, — így végzé a rabbi, — ez az én mesém. A mi elemünk a tudom ny, a hit, Istennek az ő szent vallása. Ha ez nem ad nekünk védelmet, nélküle akkor hogyan boldogulunk?

IV.

A császár szolgálai ezután is üldözték a hitvallókat, akik közül többet csupán Istennek

biróság Aradról telefonon katonaságnak kirendelését kérte, ez azonban, mivel a katonák hadgyakorlaton vannak — lehetetlen volt. Az Acsev. külön vonatot adott a tüzoltóknak, hogy gyorsabb legyen a segély.

A bokszei, borosjenői, pankotai tüzoltók, a csendőrök és az összegyűlt tömeg nagy erővel oltották a tüzet. *Német Zika* apateleki vasúti főmérnök osztogatott parancsokat úgy, hogy délután 2 óra felé jórészt sikerült lokalizálni a tüzet. *Ekkorra már nyolcszáz vagyon tűzifa teljesen leégett*, de a lángokat teljesen elfojtani még ekkor sem sikerült.

A tűz oka.

Az égő rakterület színhelyén kora délelőtt megjelent *Borsos Lajos* borosjenői főszolgabíró, később pedig *Hunyár Algernon* szolgabíró és megindították a vizsgálatot. Később kiutazott *Fábry Sándor* az *Acsev* vezérigazgatója. A leégett farakomány a Magyar-Francia-, a Generali- és a Duna-biztosító társaságoknál van biztosítva és így a körülbelül 120,000 koronányi kár megterül.

A tűz oka mindaddig nincs kiderítve. Valószínűnek tartják, hogy *gyújtogatás* okozta a veszedelmet és a nyomozás most ebben az irányban folyik.

A protestánsok szervezkedése.

Zsilinszky újból nyilatkozik.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, szeptember 12.

Zsilinszky Mihály evangélikus egyházkerületi felügyelőnek a minap a bányai egyházkerületi gyűlésen mondott megnyitó beszéde, mint előrelátható volt, országsszerte nagy feltűnést és izgatottságot keltett. Zsilinszkynek a klerikális szervezkedés ellen felhangzott riadóját egyházi és politikai körökben egyaránt élénken tárgyalják. Katolikus részről erősen támadják Zsilinszkyt és azt hangoztatják, hogy állásfoglalása még az evangélikusoknál sem keltett osztatlan tetszést. Valószínűleg ezekre a támadásokra akar most válaszolni a felügyelő, aki — mint budapesti tudósítónk táviratozza — egy hírlapíró előtt ezeket mondta:

— Hazánkban körülbelül három esztendő óta folyik a klerikálisok nagy szervezkedése. A római pápa *Ne temere* kezdetű enciklikája és *Rakovszky István* képviselőházi alelnöknek az a nyilatkozata, hogy „következik a tettek katolicizmusa”, mind bizonyosság a türelmetlenkedésre és gyűlölködésre. Indítványomat épen a katolikusok támadásaiból merítettem. Akár hogyan kiabálnak is reakciók, a protestánsok megcsinálják az ellenszervezkedést, mert remélik, hogy az egyetemes gyűlés is magáévá fogja tenni az indítványt.

— Ami azt a vádat illeti, hogy a mai politikai rend ellen akarok küzdeni egyházi székből, azt nem is kell cáfolni. Nem vagyok politikus többé; leélttem a magam idejét és boldognak érzem magam, hogy megszabadultam a politikától.

Ezeket mondta újabb nyilatkozatában Zsilinszky. A harenak most már bizonyosan folytatása is lesz és valószínű, hogy a hétfőn Budapesten kezdődő katolikus nagy-gyűlésen egy vezető férfi, előreláthatólag *Majláth* püspök fog válaszolni a riadóra.

Őszl rózsás nagy kalap
Szász Giza ezalt.
Nagy kalapja, nagy kutyája
Nagyobb csak a gróciája.

A rendőrszoba titka.

Botrány az aradi állomáson.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 12.

A múlt év március huszonharmadikának délutánján az aradi állomás a szokottnál meletlenebb volt a vásárról haza igyekvő utasok miatt. Ugyesólván egymás hátán tolongtak az emberek és aki egyszer az áradatba került, alig tudott belőle kiújni. Az utasok között volt *Urban Iván*, Aradvármegye és Aradváros egykori főispánja is, aki a nagy tolongás látára felhívta *Antal Mihályt*, a jegypénztárnál szolgálattévő rendőrtisztet, hogy csináljon rendet és ossza szét a népet, mert az állomáson lehetetlen a járás-kelés. A rendőr felállította a tömeget, hogy ne foglalja el az utat, hanem álljon félre a bejáratoktól. A jobbdán falusi emberekkel álló csoportok azonban a felhívásnak immel-ámmal engedelmeskedtek. *Antal Mihály* rendőr erre nekigyürkőzött és két kézzel szorította vissza a tolongókat, miközben több engedelmenkedő erősebben meglökött.

Az utasok hangos szóval adtak méltatlankodásuknak kifejezést a rendőr brutális eljárása felett. *Schönbauer József* lippal lakos pedig oda állt a rendőr elé és rákiáltott:

— Ne taszigáljon minket, nem vagyunk lókupecsek!

A rendőr *Schönbauer*t is távozásra szólította fel, ez azonban nem engedelmeskedett, hanem a hátsági közeget szidalmazni kezdte, elmondta fakatonának, *Mihászna Andrásnak*, gazembernek.

A hangos szóváltás nagy csődületet idézett elő és többen bátorságot kapva, a rendőr ellen fordultak. Az állomáson levő *Halász Mihály* rendőrmester a csoportosulást látva, odasietett és a lármázó *Schönbauer*t igazolásra szólította fel, mikor pedig ez a felhívásra nem is hederített, parancsot adott *Antal Mihálynak*, hogy az utast kísérje az őrszobába. Ez meg is történt, de a hallgatóságból számosan követték őket, kíváncsian várva a fejleményeket.

Az őrszobába csupán a rendőrmester, *Antal Mihály* rendőr és *Schönbauer József* mentek be. Hogy az őrszobában mi történt, arra nézve a vizsgálat folyamán és a mai fő-tárgyaláson kihallgatott tanúk nem tudtak bizonyosat vallani, csak annyit, hogy mikor *Schönbauer* a szobából kilépett, a homloka erősen vörözött.

Schönbauer hivatali hatalommal való visszaélés és súlyos testi sértés vétsége miatt, *Antal Mihály* rendőr pedig hatóság elleni erőszak miatt emelt vád folytán kerültek a vádlottak padjára. Az ügyben a főtárgyalás az aradi törvényszéken ez év január huszonötödikén volt. *Antal* rendőrt *Sugár Jenő dr.* védte. A törvényszék *Schönbauer* Józsefet három napi fogháza ítélté, *Antalt* ellenben felmentette. Ma érkezett le a nagyváradi tábla ítélete, amely az első bíróság ítéletét jóváhagyta.

Botrány, botrány

készült

az aradi korzón.

*

Revolver, fenyegetés, pezsgős vacsora.

A nyájas olvasó nem is sejtí, hogy ugyanezen a helyen, ugyaneőrül a témáról, amiről most írunk apróbetűs históriát, holnapra irhattunk volna egész komoly, talán véres riportot is. Az izgalmas eseményről szóló tudósításból most csak tréfás história lett a hogy ez így történt, annak a véletlen az oka.

A humoros történet főszereplői *Lénárt Vilmos*, a „Leánykiházasító Egyesület” aradi vezérképviselője és *Hamvas Sándor*, ennek az egyesületnek volt ügynöke. Lénártnak ugyanis valami nézeteltérése támadt az ügynökével s ezért *Hamvas* elbocsátotts állásából. Egyben följelentést tett ellene a bíróságnál hűtlen kezelés miatt. Tekintettel arra, hogy itt leánykiházasító egyesületről van szó, ezt a hűtlen kezelést meg kell magyaráznunk már a lányok érdekében is.

Lénárt abban látta a hűtlen kezelést, hogy ő szerinte *Hamvas* hűtlenül elkezdte 300 koronát. Hogy ez igaz-e, azt mi nem tudjuk. Csak azt tudjuk, hogy ilyen tartalmu följelentést tett *Hamvas* ellen.

Né és most mit tett *Hamvas*? Ő úgy látszik ártatlannak érezte magát és ebben a tudatban haragos levelet írt volt főnökének. A levélben kevés sértés, de annál több komoly fenyegetés volt.

„És leültem magát, ahol meglátom. Az életével játszok, ha a korzón, vagy egyéb nyilvános helyen megjelenik.”

Ilyen szigorú levelet írt *Hamvas*. De Lénárt nem ijedt meg. Ezt bizonyítja ama körülmény is, hogy életveszélyes fenyegetés miatt ma följelentést tett *Hamvas* ellen a büntető járásbírósnál. Egyben beszerzett egy valódi, jól nevelt Browning-revolvert is és ennek társaságában ma este 7 órakor megindult a korzón. Már előzőleg tudomást szerzett arról, hogy *Hamvas* a Fehér Kereszt-szálló előtt várja őt. Ezért kissé későnek találta a revolvert, — még két diszident is beszerzett a fegyver mellé. Ezek voltak: *Hercog Sándor* aradi pénzkölcsön közvetítő és *Weiss Hugó* főfényképész, akiket Lénárt a korzón arra kért, maradjanak mellette, hogy *Hamvas* támadása esetén a nagyobb botránytól megóvják.

Ilyen esetben pezsgős vacsorát szoktak igérni, — mondta *Weiss Hugó*.

Sőt nemcsak igérni szokták, hanem meg is tartják, — duplázt *Hercog*.

— Áll az alku. Ha maguk megakadályozzák, hogy engem meg ne támadjon ez az ember, akkor meg lesz a pezsgős vacsora, — mondta Lénárt.

Mit szaporítsuk tovább a szót? A négy tagu társaság: már mint Weisz, Heroog, Lénárt és a Browning — este 8 óráig a korszón maradtak, de Hamvasnak akkor már híre hamva se volt. Akkor bevonultak a Központiba és elfogyasztották a pezsgős vacsorát, amelyen az első felköszöntőt Weisz Hugó szavakkal kezdte:

— Jobb ma egy pezsgős vacsora, mint holnap egy botrány a korszón.

Hát nincs igaza?

A vérengző lövönat.

Elgázolt egy öregasszonyt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 12.

A lövasut lassuságával ugylátszik fordított arányban áll a veszedelmessége. Az utóbbi időben a tisztes kóru járművet a keserűség megfosztotta természet adta józanságától és minél kétségbeejtőbb lassusággal dőcög, annál több embert gázol. Mióta az autobus végig száguld a főúton, azóta lesve lesik az emberek az első veszedelmes, embervérrel színezett karambolt. És íme, az autobus ördögös gyorsasága dacára, néhány jelentéktelen kellemtelenségen kívül, egyáltalában nem veszélyeztetli az emberi életet.

A kiérdemesült veterán ellenben, amint mondtunk, természetet változtatott. Szomjaszik a vérre. És épen az öreg embereket gázolja el nagy lelki gyönyörűséggel és pokoli kéjjel. Ma egy öreg asszonynak jobb lába fejét tépte roskákra a vízőzön e ötti bárka a Szabadság tér és Asztalos Sándor utca sarkán.

Özveggy Ágoston Antalnénak hívják a szerencsétlen asszonyt, akinek ma délután már amputálták a jobb lába fejét. Délután félketőkor a Szabadság tér sarkán lévő Daimel féle fűszeres boltból jött ki s át akart menni a síneken, hogy a Ring féle gyógyszerárba jusson el. Ebben a pillanatban a tér sarkára ért s a Háltér felé tartó lövasuti kocsi, amelyen Horváth János kocsis hajtott a lovakat. Az asszonyt a lovak elütötték s ez oly szerencsétlenül esett fejével a járda felé, hogy jobb lába a sínre került. A súlyos kocsi díment rajta s ugyszólván izekre tépte a lába fejét. A kocsis állítása szerint 5 kellő időben kürtölt, de valószínűleg ittas volt az asszony s egyensúlyt veszítve esett a lovak elé.

Ezzel ellentmond Hoffmann Győző rendőrhadnagy állítása, aki a szerencsétlenség helyén megjelent s kihallgatta a súlyosan sérült asszonyt, aki teljesen józan ember benyomását tette reá. Az asszony vallomása szerint nem lehet megállapítani mint történt meg a baleset. Maga sem tud beszámolni arról, hogy mily módon került a kerekék alá.

Az elgázolás színhelyén orvosi segélyben részesült Ágostonné. Tisch Mór dr. és Prohászka László dr. tiszti orvosok költöztek be ideiglenesen a sérült lábat s gondoskodtak arról, hogy gyorsan a kórházba kerüljön.

Mialatt az orvosok a lövasut áldozatával foglalkozkodtak, másik izgalmas jelenet ját szódott le az eseménynyel kapcsolatosan. Az elgázolt asszony fia, Ágoston Lajos szobafestő a Bocskó-utca 2. számú renoválás alatt lévő házban dolgozott s mikor meghallotta a bajt, magából kikelve futott ki a házból s a keze ügyébe esett husánggal a lövasuti kocsi felé rohant. Az összesereglett emberek és az ott lévő emberek csak nagy erőfeszítéssel tudták visszatartani a felbőszült embert. Az orvosok után megnyugtatták édes anyja állapota felől.

A rendőrség megindította a nyomozást annak kiderítésére: mennyiben terhel mulasztás a kocsi személyzetét.

KRAGULYEVICS a férfiak barátja.

A bécsi diák bűnei.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 12.

Megirtuk, hogy Berlinből Nasse berlini rendőrfelügyelő Budapestre érkezett, hogy az Engel-féle rablógyilkossági ügyben és még több más ügyben, valamint a Stutte-féle tolvajlasi ügyben kihallgassa Kragulyevicsét, kit az ügyészség börtönben őriznek.

Kragulyevicsre mind több esetet bizonyítanak rá, betöréseket, lopásokat, rablómerényleteket és rablógyilkosságot, a legveszedelmesebb gonosztevők egyike, amellet megrögzötten tagad, még a legrégibb ügyekre is alibit akar bizonyítani, embereket nevez meg, kik nem ismerik, de elmentmondásokba keveredik.

(Régi bűnök.)

A Stutte-ügyben kezdetben tagadta, hogy Stutte egyáltalán ismerie volna, majd cinikusan beismeri:

— Viszonyom volt vele!

Ez az ember állandóan homoszexuális emberekkel közlekedett; a világot járta az ilyen szerencsétlenek után, akiket azután meglopott, meg is rabolt, sőt rablógyilkossági merényletre is vetemedett az utóbbi időben.

Mindig abban bizakodott, hogy a károsultak nem jelentik fel, mert attól félnek, hogy viselt dolgait nyilvánosságra kerülnek és ebben nem is csalódott.

Stutte barátja volt. Nála aludt. Stutte a hálószobában, Kragulyevics a szalónban feküdt. Reggel, amikor Stutte felébredt, rögtön észrevette, hogy összes ékszerrel, pénze hiányzik. Beszaladt Kragulyevicshez; az még mélyen aludt, percekig kellett rázni, amíg felébredt. Akkor aztán kitért, hogy az éjjel betörő tőle is elvitte az aranyórát.

(A berlini rendőrség nyomozása.)

A berlini rendőrség nyomban Kragulyevicsre gyanakodott, de nála nem talált semmit, Stutte is a leghatározottabban kijelentette, hogy barátja felül áll minden gyanun.

Később a világító udvarban megtalálta a házmester az ékszertokokat, amelyeket felülről Stutte lakásából hajigáltak le, majd néhány nap múlva észrevették, hogy a pamlag hátán nagy hasítás van. Ezen a pamlagon aludt Kragulyevics és kétségtelenül ide rejtette az ellopt ékszereket, melyeket később a rejtékhelyből előszedett.

(A rablógyilkos megfigyelése.)

Stutte egy budapesti magán-detektívvel megfigyeltette Kragulyevicsét és kétségtelen bizonyítékot szerzett, hogy Kragulyevics a tolvaj. Lakásadónőjének itt Budapesten elmondotta, hogy Berlinben durgárdag hölgygyel ismerkedett meg és ez sok drágaságot ajándékozott neki. Az ékszerek Stutte ékszerai voltak.

Erre Stutte közölte a tolvajjal, hogy megteszi ellene a följelentést, ha ékszerrel azonnal vissza nem küldi. De az ékszerek nagy része már nem volt meg. Néhány darab visszakerült Stuttehoz és Kragulyevics levélben kötelezte magát, hogy a kárt megtéríti. És a levél a legsúlyosabb bizonyíték Kragulyevics ellen, aki

még azt is le akarta tagadni, hogy Stutte valaha látta, ismerie volna.

(A kihallgatás.)

Tegnap, amikor Nasse rendőrfelügyelőt meglátta, elsápadt, de csak pillanatra vesztette el lélekjelenlétét, aztán szemtelenül kijelentette:

— Nem ismerem ezt az urat, sohasem láttam.

— Pedig volt már egymással dolgunk. Úgy tudom, több ügyben kihallgattam önt.

És most Nasse felsorolta az ügyeket és első sorban is azt kellett bizonyítani, hogy Kragulyevics és ő régi ismerősök.

Azután rátértek az Engel ügyre. Kragulyevics most is a rendes szokását követi. Letagadja, hogy Engelt ismerie volna. Aztán, mikor bizonyítékok jönnek, beismeri, hogy baráti viszonyban volt Engellel.

— Tudják az urak, az ilyen ismeretségeket nem szívesen látja be az ember.

Később lépésről-lépésre hátrább szorul a fickó és végre beismeri, hogy azon napon, amikor Engelt megfojtották és kirabolták, ő ott volt Engel lakásán. De amikor a rablógyilkosság történt, nem volt ott. Alibit tud bizonyítani. Hirtelen észbe jut, hogy neki akkor születésnapja volt; ezt baráti körben, korcsmában ünnepelte.

Beismeri azonban, hogy neki külön ku'csa volt Engel lakásához. A hátsó ajtón járt ki és be. A kapun látták kimenni, elment a korcsmába, bemenni nem látták. De ő mehetett a hátsó ajtón is és ment is.

Fakószínűvé válik, amikor ezt tényként a szemébe mondják. De tagad. Nem igaz. Sohasem gyilkolt meg senkit.

A kihallgatást ma délben folytatják és azt hiszik, hogy a veszedelmes gonosztevő a bizonyítékok súlya alatt vallani fog.

A budapesti bűnvizsgálók Kórody és Becker rendőrfogalmazók határozottan állítják, hogy Kragulyevicsnek igen sok bűn terhel a lelkét.

(Stutte Budapesten.)

Stutte Károly majnafrankfurti utazó ma Budapesten járt a főkapitányságnál és a fentebb megírtakat megerősítette. Kragulyevics-csel Budapesten ismerkedett meg és később Majna-Frankfurtban meglátogatta. Ott történt a lopás.

Kragulyevics nyáron állandóan utazott és valószínű, hogy utazásai alkalmával büntelendő cselekményeket követett el. Ezért most fényképét és ujjlenyomatait megküldötték az összes közép-európai rendőrhatalóságoknak. Járt Hamburgban, Brüsszelben, Brémában, Danzigban, Rotterdamban, Berlinben, Kölnben, Strassburgban, Nizsában, Genuában, Párisban, Milánóban, Belgrádban.

(A berlini gyilkosság.)

Éjjel jelenti budapesti tudósítónk: Kragulyevics kihallgatása egész napon át tartott. Kiderült, hogy egyike a legveszedelmesebb gazembereknek, akinek lelkét nem csak több bűn terhel, de számos emberélet is nyomja. A frankfurti lopás esetét teljesen bevallotta, de Engel gyilkosságáról eleinte mit sem akart tudni. A faggatásokra kijelentette, hogy csak július tizenhetedikén érkezett Berlinbe, holott a gyilkosság július huszonegyedikén történt.

A berlini rendőrtisztviselő, aki egyike a német főváros legügyesebb detektívjeinek, számos okiratot hozott magával. Így a többek között Kragulyevicsnek egy bejelentő lapot is mutatott fel, amelyet ő maga töltött ki ez év június tizenhetedikén. Erre a sarokba szorított fiatal ember végre

bevallotta, hogy tényleg június tizenhetedikén érkezett Berlinbe és a gyilkosság napján beszélt is Engellel, de lakásán csak egyszer járt, bár Engel levélben többször hitta magához. Hogy a gyilkosság vádját alól magát tisztázza, alibit akart igazolni és több kávéházat sorolt fel, amelyekben Engel meggyilkolása napján tartózkodott, csupán a gyilkosság órájára vonatkozólag nagyon zavaros volt előadása. A rendőrség meg van győződve, hogy Kragulyevics Engel gyilkosa. A vizsgálatot folytatják.

A halotti koszorú.

Megkároított aradi virágkereskedő. —

Feljelentés egy tréfa miatt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 13

Különös módon tréfált meg valaki egy aradi ismert virágkereskedő céget. Telefon útján sirkoszorút rendelt élővirágokból meghatározó felirattal és meghagyta, hogy a koszorú estére kész legyen. A virágkereskedő elkészítette a koszorút a megjelölt időre, de senki sem jött érte és a hatvan korona értékű koszorú elhervadt. A virágkereskedő most csalás miatt feljelentést tett ismeretlen tettes ellen. A vizsgálat kiderítette, hogy az a telefonállomás, a melyről a rendelés történt, egy másik aradi virágkereskedő üzletében van.

A feljelentés elmondja, hogy a múlt hó tizenötödikén délután három és négy óra között valaki telefonon felhívta a Scherhag testvérek aradi virágkereskedő céget. Scherhag Aranka, az üzlet egyik tulajdonosnője odament a telefonhoz. Ott egy férfihang szólalt meg.

— Halló, ott Scherhag virágkereskedés?

— Igen.

— Kérem, készítsenek a számomra élővirágokból egy szép sirkoszorút fekete gyászszalaggal, amelyen ez a felírás legyen: „Felejthetetlen drága jó nagyapámnak. Jenő.” A koszorúnak este 7 órára készen kell lenni, akkor érte küldök.

A tulajdonosnő telefonon megegyezett az ismeretlen rendelővel, hogy a koszorú hatvan koronára fog kerülni. Scherhag Aranka megígérte, hogy a rendelés esti 7 órára pontosan elkészül. Nyomban intézkedett is a koszorú összeállítására iránt, megrendelte a szalagot a kért felirással.

A koszorú hét órára el is készült, de a vevő nem jelentkezett. A virágkereskedő azt hitte, hogy az illető talán nem érte rá elküldeni a koszorút és valószínűleg mánap viteli el. Ebben a reményében is csalódott, mert a koszorúért senki sem jött. A gyönyörű virágok eközben elhervadtak és a cég ezáltal jelentékeny kárt szenvedett.

Scherhag Aranka abban a véleményben, hogy a megrendelés boszú műve volt, feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen. A vizsgálat megindult és a rendőrség megkezdte a távbeszélő hivatalát, hogy megállapíthassa, honnét beszéltek a kérdéses időben a Scherhag-céggel. A telefon-központ kezelőasszonya emlékezett rá, hogy augusztus tizenötödikén délután három- és négy óra között Schveffer Ede aradi virágkereskedő telefonján kértek összeköttetést a Scherhag céggel.

Az ügy iratait most áttették a büntető eljárásbíróshoz, amely megindította az eljárást a tréfa elkövetőjének kiderítésére.

ARAD „KEGYELETE”.

*

Messze innen, a kerepesi temetőben, frissen hantolt sírra hullanak az ősztől megsárgult falevelek. A sírban egy kis alakú, de hatalmas agyu ember alussza sok évtizedes munkával jól megérdemelt örök álmát. Falk Miksa megpihent már.

A toll embere volt, a naplovagjává szegődött, valami nagy népszerűsége hát nálunk nem igen számíthatott. Különös szerencséje Nagyasszonyunkkal való összeköttetése volt és ez megszerezte neki azt a szeretetet és elismerést, melyet sok más munkájával hiába igyekezett volna elnyerni. Ezért lett a neve népszerűvé mindenütt az országban és lett ő maga azzá, amit politikai zseniáltságával sokszorosan kiérdemelt: országos képviselővé.

Képviselő lett, tekintélyes, befolyásos politikus. Tudták ezt róla mindenütt. Aradon is, ahol hamar megismerik azt, akinek szava és befolyása van a mindenható „illetékes” körökben. Megismerték Falkot is és a képviselő-redaktor dolgozószobája kezdett aradiakkal megbarátkozni. Még nem kértek tőle semmit, csak puhatoloztak, hogy lehet-e és érdemes-e felajánlani az aradi mandátumot Falk Miksának, hogy azután kérni is lehessen tőle egyet mást. Ugy találták, hogy érdemes. És Falk Miksa Arad képviselője lett.

Ez volt Arad első összeköttetése Falk Miksával. Azután jöttek idők, mikor nemcsak az a dolgozószoba telt meg feketébe bujt küldöttséggel, hanem az előszoba is — protekciót kérőkkel. A befolyást kérők jó tapasztalatot hoztak haza Aradra s így történt, hogy a képviselőhöz mind többen és többen fordultak. A dolgozó szoba szűk lett: külön irodát kellett Falknak berendezni az aradi ügyek intézésére. Alig jutott egyébre ideje; mindig aradiak ügyében kellett eljárnia a minisztériumok szobáiban. Ekkor történt valami. A királyi táblát nem helyezték Aradra. Bizonyosan nem azért, mert Falk nem akarta. Utóvégre vannak az aradiaknál magasabb érdekek is. Dánikve Arad megharagudott Falkra és egy szép napon kibuktatta az aradi mandátumból.

Ez már régen történt. Azóta sok idő múlt el és Falk Miksa nemcsak a képviselőházba, hanem még a főrendiházba is bejutott — Arad segítsége nélkül.

Megint eltelt egy csomó idő. Egy szép őszi reggel Falk Miksa örökre lehunyta szemét. És Arad közönsége...? És Arad városa...? Nos, hát Arad közönsége, Arad városa tudomást sem vett arról, hogy mandátumának egyik legnagyobb képviselője meghalt. A temetés ma folyt le. Ezen a temetésen Aradról senki sem volt jelen; Falk Miksát senkisémm kísérték el utolsó útjára és Falk Miksa sírjára senkisémm dobott egy szál aradi virágot.

Falk Miksának már nem fájt ez az elmaradt kegyelet. Talán ha abban az országban, ahol most Falk el-

költözött, protekcióra lett volna szükségük az aradiaknak, akkor nem hiányzott volna ez a virágszál a kerepesi temető friss sírjáról...

Betta.

Egy urinő titokzatos halála.

A gyilkos mütét. — A főherceg kedvese.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, szeptember 12.

Egy csodaszép uriaszony titokzatos halála ügyében folytat most nyomozást a fővárosi rendőrség. Az urinő, aki Budapest legelőkelőbb köreiből forgolódott, férjétől elváltan élt és nagyon bizalmas viszony fűzte az udvar egyik kimagasló tagjához, egy ismert főherceghez. A hatósági orvos, akinek gyanús volt a szép asszony hirtelen halála, beható vizsgálat után feltűnő eredményre jutott. Megállapította, hogy az elhalt uriaszony sikertelen operáció áldozata. A mütét, amelyet avatatlan kéz végzett, gyermekelhajtásra irányult, de szerencsétlenül végződött, mert a szép asszony nagymennyiségű vérvesztés következtében meghalt.

A főváros előkelő társaságaiban nagy feltűnést keltő esetről budapesti tudósítónk a következőket jelenti:

Szluha Pálné született Balogh Erzsébet néhány évvel ezelőtt vált el férjétől, egy vidéki dúsgazdag földbirtokostól, Szluha István képviselő öccsétől, akit azonban az asszony könnyelmű, költséges életmódjával ugyszólván teljesen tönkretett. A fiatal feltűnő szép asszony ekkor a fővárosba költözött, ahol általános bámulatot keltett hódító külsejével. Előkelő rokonsága révén a budapesti legmagasabb körök társaságába jutott. Az életvidám asszony itt is folytatta pazarló életmódját. Rendkívül elegánsan öltözködött, drága ékszereket hordott s a nyarat minden évben a legelső tengeri fürdőn töltötte. A költségeihez szükséges pénzt egy igen magasrangú urtól, az uralkodóház egy tagjától kapta, akivel intim viszonyban állott.

A viruló, szép asszony a múlt szombaton hirtelen megbetegedett és ágyának esett. Orvost hivatott, aki egészen a mai napig kezelte, de a szerencsétlen uriaszony ma délelőtt borzasztó fájdalmak között meghalt. A halálesetet bejelentették a rendőrségnek, ahonnét Göbl József dr. kerületi orvos jelent meg. Az orvos felvette gyanúsak találta, hogy a fiatal urinő, aki néhány nappal ezelőtt még teljesen egészséges volt, hirtelen elhunyt. A holttest alapos vizsgálata után az orvos feltűnő jelenséget konstataált. Megállapította, hogy a halált elvérzés okozta. Az uriaszony ugyanis tiltott operációnak vetette magát alá, amelyet valószínűleg egy ügyetlen bábaasszony, vagy kontár orvos végzett, de oly szerencsétlenül, hogy a szép asszony halálát idézte elő.

Az orvos a vizsgálat eredményét bejelentette a rendőrségnek, amely erőlyes nyomozást indított. Az ügy részletei még nincsenek teljesen kiderítve, de a fiatal asszony halálának hír szerint egy orvos volt az oka, akit a holnap nap folyamán valószínűleg letartóztatnak.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* A vásárhelyi nyári színház bérlete. Vásárhelyről írják: A színházi bizottság tegnap délelőtt fél 12 órakor Kánitz Sándor elnökelete alatt gyűlést tartott. Tárgyalták Bibó Lajos azon indítványát, hogy a színházat a jövő évre pályázat mellőzésével adják Szendrey Mihálynak. A bizottság az indítványt *elfogadta* s ily irányban javaslatot fog tenni a tanácsnak. Pesti Ithász Lajos azon kérelmét, hogy november 1-től kezdődőleg 5 hónapos téli idényt rendezhessen Vásárhelyen a bizottság nem tartotta teljesíthetőnek, mivel ilyen helyiség nincs a városban.

* Zilahy társa. Jelentették, hogy Zilahy Gyula debreceni színházgató társul vette a színházhoz Letzter József volt aradi fényképészt. Mint most jelentik, Letzter József nem társa többé Zilahy Gyulának. A színházgató rendezte a Letzterrel szemben fennálló anyagi ügyeit sennek következtében a köztük július hó folyamán létrejött szerződés hatályát veszítette.

* Iparművészeti tanfolyam. Az állami felsőbb leányiskola igazgatója f. é. október 1-én a művelt hölgyközönség részére festészeti tanfolyamot nyit az intézet rajztanárának vezetésével. A tanfolyamon olaj, akvarell festést és iparművészeti tárgyak készítését tanulhatják a jelentkezők. A tanítás díja havonként öt korona. A tanfolyamra úgy kezdők, mint haladók jelentkezhetnek az igazgatóságnál, hol bővebb felvilágosítás is nyerhető.

* Szendrey a közönséghez. A színházi bérlok joga szeptember hó 15-én déli 12 órakor lejárván, tisztelettel felkéri a színházi pénztár a t. bérloközönséget, hogy amennyiben a múlt évi bérleti helyeket fentartani méltóztatnék, ezt a fent megjelölt időig a pénztárnál bejelenteni kegyeskedjenek. Különösen a páholyokra az idén igen sokan jelentkeztek, kiknek előjegyzési joga érvénybe lép szeptember 15-én és így ezen időn túl a régi bérlok esetleges kívánsága már nem lesz figyelembe vehető. Szendrey színházgató a múlt tapasztalatait és a bérloközönség jogos igényeit szem előtt tartva, az idei színi évadban különös kedvezményeket fog a bérloknek nyújtani, u. m. vendégfelleléseknél vagy különösebb darabok bemutatójánál, melyek a helyárok felemelését nélkülözhetetlenné teszik, a bérloközönség helyárfelemeléssel többé terheltetni nem fog. Jogos volt a bérloközönségnek az a panasz, hogy amikor valami közkedveltségű darab, került a műsorra, kénytelen volt ezt a darabot négyszer-öttször is végignézni, bár a hármas bérletrendezér mellett ez a panasz ritkábban merült fel. Ezután csak vasárnap és ünnepnap kerülnek műsorra azon darabok, melyek a bérloközönség érdeklődését már kielégítették. A nagyközönségnek is előnyére fog válni ez az újítás, mert másoknak is lesz módában ilyen szűn napokban páholyokhoz jutni, még pedig olcsóbb pénzért, mert az ilyen bérletszűnet alkalmával az előadásokat az igazgató mérsékeltébb helyárok mellett kívánja megtartani.

* A köpenicki kapitány az Urániában. A világhírré vergődő suszter Volgt, mester császári kegyelemmel kiszabadulván a fogházból, tudvalegyenleg impresszárlót vett maga mellé és körutra ment, hogy saját külön személyével hódítson. A körut már a kezdetén balul ütött ki, mert a hatóságok, tekintettel a kapitány rosvott nautjára eltiltották a nyilvánosság előtt való fellépéstől. De Volgt mester nem hiába a híres köpenicki kapitány. O mégis akar szerepelni és tuljárt a hatóságok eszén. Mozgófényképben mutatja be magát a világnak. Egy berlini színház felvétel készített a nevezetes férfitúról, amint a bérőnben élt és a kiszabadulást az utcán lefolyt lelkes fogadtatással egyetemben. Az Uránia színház megszerezte a nevezetes képet és vasárnap bemutatja a közönségnek. Szó volt arról, hogy Aradra is ellátogat a köpenicki kapitány, de ez a látogatás a már említett okokból elmaradt. Az Uránia

színház azonban gondoskodott róla, hogy a közönség személt-szembe ismerje meg a világhírt szélhámost, Volgt mestert, a köpenicki kapitányt.

Hódolat a királynak.

Fölvonulás a budai várba. — Széll Kálmán rendezi?

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, szeptember 12.

A most élő magyar államférfiak közül politikai hitvallásra nézve Széll Kálmán áll a legközelebb Deák Ferenchez. Széll Kálmán a beállott nagy politikai fordulat dacára is buzgó hiva a közönséges 67-es alapnak és minden alkalmat megragad arra, hogy eme meggyőződésének kifejezést adjon.

Politikai körökben nem titok, hogy Széll Kálmán az önálló bankot teljesen perhorreszkálja, mert ez a meggyőződése, hogy az önálló bank a magyar gazdasági életnek végtelen károkat fog okozni. Azt is tudják róla, hogy csendben nagyon sokat fáradozik azon, hogy a megingott 67-es alap ismét megerősíttessék.

Egy ilyen ténykedése az is, amelyről ma ír egy fővárosi esti lap. E lap szerint Széll Kálmán a főrendek és a képviselők körében mozgalmat indított az iránt, hogy a 60 éves uralkodói jubileum alkalmából a magyar nemzet hódolata a királynak illő módon kifejezésre juttatassék. E célból Széll Kálmán főrendekből és képviselők közül egy nagy küldöttséget akar összehozni, mely a budai várban ünnepélyes formában az országgyűlés hódolatát nyilvánítaná a királynak. Ez a terv a főrendek, valamint az alkotmánypárti és néppárti képviselők között tetszésre talált. Csak a függetlenségi pártiak idegenkednek a dologtól. De ez Széll Kálmánt nem riasztja vissza és fáradozásának már eddig is sikerült néhány tekintélyes Kossuth-párti embert tervének megnyerni.

Ferenc József királyt hatvanéves uralkodói jubileuma alkalmából a világ összes államfői és népei üdvözölték. A német császár az összes német fejedelmek élén személyesen adta át a királynak a német nép üdvözlését. Roosevelt elnök szokatlannul meleg hangú sürgönyben kívánt jó egészséget királyunknak. Széll Kálmán azt tartja, hogy a külföld jókívánságainak ilyen impozáns megnyilvánulásával szemben a magyar nemzet, illetve Ferenc József hű magyar alattvalói nem maradhatnak se az osztrákok, se a külföld mögött és így alkalmat kell keresni arra, hogy a magyar nemzet hódolata valamely módon illő kifejezésre jusson.

Ezt írja a pesti lap. Meg kell jegyeznünk, hogy a napokban azt is híresztelték, mintha Széll Kálmán a veszprémi táborba akarna politikai küldöttséget vezetni a felséghez. Ezt akkor megcáfolták. Lehet, hogy ez újabb hírek is az lesz a sorsa.

BARABÁS BÉLA
a Westinghouse-gyár részvényese.

Levél a polgármesterhez.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 12.

Az aradi automobil-gyár eszméje mind több híveket hódít meg s így feltétlen bizonyos, hogy a lehető legrövidebb idő alatt fölépül a hatalmas gyár. A részvényesek névjegyzéke ma érdekes névvel gazdagodott: Barabás Béla képviselő levelet írt Varjassy polgármesterhez, jelentve neki, hogy belép a Westinghouse-gyár részvényesei közé. A részvényjegyzést tartalmazó levél így szól:

Kedves Barátom!

Ma járt nálam Papp Géza barátom, volt képviselőtársam s az Araden létesítendő Westinghouse-féle automobilgyár ügyében velem is tanácskoztam, arra kért, hogy a közérdekű s Aradváros lakosságára nézve is igen fontos ügyet részvényjegyzéssel némi képen támogassam.

Miután az ő megbízható információja s lelkes tevékenysége arról győzött meg, hogy a gyár létesíthetőségének akadályai napról-napra kevesbednek s miután a városi közgyűlés újból hajlandónak nyilatkozott — a szerintem teljesen áldozatok meghozatalára, — ugyanazért mint Arad város polgára, kötelességemnek tartom a magam részéről is a gyáralapítási törekvést erkölcsileg és anyagiilag is, tehetségemhez képest támogatni.

Légy szíves ezért a Nálad lévő részvénylátrásl íven részemre 5 db 400 koronás elsőbbségi részvényt jegyezni s az ezért járó 2000 kettőezer koronát a tervszetben lévő feltételek szerint kötelezem magam befizetni.

Fogadd szíves üdvözlésemet, maradván
Budapest, 1908. szeptember 11.

kész hived

Dr. Barabás Béla,

ország. képviselő,

aradi polgár.

Mint értesülünk a magánjegyzés már is sikerrel járt. Ez idég negyvenöt ezer korona van együtt s a még hiányzó tízezer korona is biztosítva van.

A műsor.

— Jelenet a színházi iródból. —

Igazgató: Tehát? Hogy állunk?

Titkár: Köszönöm kérdésed, elég rosszul.

Igazgató: Rettenetes sok darabunk van, mi?

Titkár: Rettenetes van elég, de amugy nagyon kevés van . . .

Igazgató: Fordított darab vagy két tucat . . .

Titkár: Mondjuk ki, — vagy el, — vagy átfordított az volna, de a magyar szerzők —

Igazgató: Nos? Nos?

Titkár: Az egyik beküldötte félig kész darabját és tíz címet, a má ik beküldötte darabját címnélkül, a harmadik csak címet küldött darab nélkül, a negyedik se címet, se darabot nem küldött . . .

Igazgató: Hm! Megirta már a lapoknak az értesítést?

Titkár: Most kezdem fogalmazni (olvassa), harminc kitűnő darab áll a színház rendelkezésére, harminc valóságos sláger —

Igazgató: De kérem, ez nem igaz . . .

Titkár: Az nem baj . . . de jól hangzik . . .

Igazgató: Boocsánat — én nem csapom be a sajátját és a közönséget. (Seigorian.) Irjon . . .

Titkár: Tessék mondani (leül).

Igazgató: (diktál) Harminc kintő darab áll a színház rendelkezésére — —

Titkár: No de — —

Igazgató: Kérem, ne zavarjon! (tovább diktál) harminc valóságos slager, a magyar irodalom jelesinek alkotása, amelyekkel a színház teljesen készen várja a szeszont . . .

Titkár: De hisz ez nem igaz!

Igazgató: Hogy ne volna igaz! A színház már tíz éve készen van és most várja a darabokat . . . kérem, ne ágáljon, hanem írjon, maga kiskor! (diktál) Ezen kívül a külföldi remekai mind lefordítva állnak rendelkezésre . . .

Titkár: Igen, de nem a mi rendelkezésünkre . . .

Igazgató: Az mindegy, csak írja! Több mint száz darabból válogathat az igazgatóság és így a jövő szeszont igazán magas irodalmi színvonalon áll és fényesnek ígérkezik . . . már a legközelebbi hetekben . . .

Titkár: (folytatja): Két magyar ujdonság kerül színre . . .

Igazgató: Csak ne lóditson! (diktál) Már a legközelebbi hetekben három magyar ujdonság kerül színre . . . Így ni! Most ezt küldje el a lapoknak . . .

Titkár: Igen . . . Holnapra igazgató ur miből írjak ki próbát?

Igazgató: Miből? Hm . . . igazán nem tudom . . . nincs egy becsületes darabunk! . . . Majd a rendező találjon ki valamit . . . próbáltasson a „Táncoló Niagara”-ból . . . azt vesszük elő . . .

Titkár: De hisz az már hetvenhét-szer ment . . .

Igazgató: Hát mit tegyek . . . foglalkoztatni kell a személyzetet . . . Írjon még egy értesítést a lapoknak. (Diktál) A színház a „Táncoló Niagara” című órási Tíkt aratott látványossággal nylik meg, amelyre már a jegyek nagy részét elkapkodták . . .

Titkár: Talán írniok: már mind elkapkodták . . .

Igazgató: Már megint föllenteni akar? Pedig tudhatná, hogy utálok a hazugságot!

Petur.

HIREK.

A király a beteg tisztékért.

— Szanatórium a tengerparton. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 12

A jövő héten kezdődő veszprémi hadgyakorlatoknak nevezetes szerep jut a hadsereg történetében. A legfelsőbb hadur, a hadseregnek bálványa, személyesen jelenik meg ott s fáradt szemeit utoljára jártatja végig trónjának oszlopa, a dédelgetett hadserege fölött.

Megilletődéssel olvasta bizonyára mindenki, hogy a király, hajlott korára való tekintettel, most tesz eleget utolsó izben haduri kötelességének s elbucsuzik azoktól, akik legközelebb állanak szívéhez, lelkéhez: elbucsuzik a hadsereg tisztjeitől.

A veszprémi dombokon harcbanalba fejlődő csapatok még évek múltán is eldicsekednek majd azzal, hogy ott voltak annál a meghatározó jelenetnél, mikor a történelmi nevezetességű tábori sátorban maga köré gyűjtötte az ősz király tábornokait, törzs és főtisztjeit s felolvastatta előttük az utolsó hadpa ancst, melyet még az ő aláírása díszített.

Ebben az ünnepies pillanatban bizonyára megilletődve hallgatják a már gyenge szavu fejedelem érzékeny bucsu szavát a tábornokok, a törzs és főtisztek akik annyiszor érezték a legfelsőbb hadur kegyeinek melegét.

A válás óráiban is ők azok, akikről gondoskodik, meg nem szünő pártfogá-

sában részesít s arra törekszik, hogy há-lójukat örökre biztosítsa a maga szá-mára.

Csak a miap irtuk meg, hogy hatvan éves uralkodói jubileumának évfordulóján sok millió koronára rugó segit-séggel örvendeztetni meg tisztjeit. Kifizeti magánpénztárából a felemelt, tisztí fize-tésekre már 1908. január elsejétől eső részösszeget. Most ismét egy nagy és ál-landóbb jellegű, a király nemes szívét jellemző intézmény létesítéséről adhatunk hirt. Lamét a hadsereg tisztjeire gondolt a legfelsőbb hadur, aki azt akarja, hogy uralkodói jubileuma jótékonyági intéz-mények létesítése által vésődjék be a késő nemzedékek szívébe is.

Mint teljesen megbízható forrásból értesülünk, a király a hadsereg beteg tisztjeiről úgy gondoskodik, hogy a tengerpar-ton nagyméretű szanatóriumot építtet szá-mukra. A modern kórházszerű intézet, üdülőhely, de különösen tökéletes beren-dezésű tüdőbeteg szanatórium lesz s mint ilyen, az első lesz az egész világon. Ilyen emlékekkel vesz búcsút a veszprémi dom-bokon hadseregétől a legfelsőbb hadur.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 12 én az időjárás: Változékony, hűvös, elvettve csapadék.

— Falk Miksa temetése. Fővárosi tudósítónk táviratozza: Ma délután három órakor volt Falk Miksa temetése a Dorottya-utcai gyász-házból. A nagy publicista utolsó útján óriási közönség volt jelen. Ott voltak Wekerle Sándor miniszterelnök, Apponyi Albert gróf és Josipovich Géza miniszterek, Fejérváry Géza báró. Wlassics Gyula és számos volt államférfi, képviselő és író. Az egyházi szertartást a Lippótvárosi plébános végezte, mely után Rákosi Jenő főrendiházi tag a magyar újságírók nevében mondott búcsubeszédet. A temetőben a „Poster Lloyd” szerkesztősége nevében Singer Zsigmond főszerkesztő búcsúztatta szép szavak-ban a halottat.

— A városi igazoló választmány ülése. Arad város igazoló választmánya a törvényhatósági bizottságban 1909 évben szavazattal bíró leg-több adót fizetők névjegyzékének összeállítása céljából szeptember hó 14., 15., 16 án d. u. 8-5 ig Angel István dr. aljegyző hivatalos he-lyiségében ülést tart.

— Kinevezés. Szonlagh Gusztáv és Vass Emil aradi okleveles gépészmérnököket a ke-rekedelmi miniszter ösztöndíjas tanárjelöltek-nek a felsőbb ipariskolába, illetve a mecha-nikai és órásiipar szakiskolába, Budapestre ki-nevezte.

— A kolera. Berlinből táviratozzák: A Lokalanzeiger jelenti Pétervárról: A kolera erősen terjed. E hó 9 étől 11-éig 115 be-teget szállítottak be a kórházba, kik közül 26 meghalt. A várost és környékét kolera által veszélyeztetettnek jelentették ki. Minthogy az orosz hatóságok veszedelem esetén mindig eltussolásukhoz szoktak fo-lyamodni, valószínű, hogy a koleras meg-betegedések száma sokkal nagyobb, mint azt a hivatalos jelentésekben beismerik. A hatóság különben nagyon erélyesen, de egyszersmind brutálisan jár el, hogy a járványt elfojtsa. Így a koleraiban elhaltak családtagjait és hozzátartozóit beviszik a kolera-kórházakba és ott megfigyelés alatt tartják. A kiket ez a sors ér, természet-sen tiltakoznak és hazabocsátásukat kö-vetelik.

— Elhunyt plébános. A csanádi egyházme-gyének gyásza van. Ugyanis tegnap Buda-pestben, a Szent János-kórházban elhunyt Glass

Ferenc nagyteremi római katolikus plébános. A megboldogult szimpatikus tagja volt a csa-nádi egyházmegyének, akit nemcsak papként, hanem hívei is tisztelték és nagyrabecsültek. A megboldogult 1872-ben született Orcivalván és 1895-ben lett pappá szentelve. Sokáig volt hittanár Makón, Ujaradon és Szegeden, míg 1905-ben Nagyteremre neveztek ki plébánossá. Holttestét Vingára szállították, ahol ma temet-tek el nagy részvét mellett.

— Lefújtak. Ma délelőtt tizenegy órakor fejeződött be az a nagy harcjáték, amelyen az aradi helyőrség, valamint a 17. gyalog hadosz-tályhoz tartozó többi csapatok is részt vettek. A csapatok reggel három óra óta voltak tal-pon s azért a lefújás után nem azonnal indították őket állandó tartózkodási helyükre. Az aradi hősiesed a mai napot Máslakon töl-tötte s holnap reggel kelnek utra Arad felé. Ma délután csak a 12. huszárezred három szá-zada érkezett haza. Hétfőn reggel kezdődik a harmadik évet szolgált legénység leszerelése és szabadságolása.

— Az autobus új rendje. A következő so-rok közlésére kérték föl beandunk: Értesítem a n. é. közönséget, hogy f. hó 14-től (hétfő) a Béla-tér—Lövész-utca, illetve Zsófi-utca sarkán levő rendes megállóhely feltételes lesz. A Minorita-templom előtt, valamint a máv. gyors-áru pénztári helyisége előtt feltételes megálló-hely lesz. Arad, 1908. szeptember hó 12-én. Szathmáry Károly, igazgató.

— Temetés. Ma délután helyezték örök nyugalomra Ubl Ferencet a felső temető ha-loltas házából. A koporsót az elhunytak sok tisztelője díszítette virággal, koszorúval s a temetésen is sok barátja jelent meg. Az aradi zenekedvelők egyeztetve küldöttségileg képví-seltette magát.

— Kigyuladt erdő. Lippáról jelentik: Ke-zzenc község 100 holdnyi erdője tegnap reggel óta lángokban áll. Az összes szomszédos kö-zségek tűzoltóságát mozgósították. Az oltásban résztvevő az itt most gyakorlatozó katonaság is. Az oltást nagyon megnehezíti a nagy szá-rasság és vízhiány.

— A csodarabbi futása. A szegedi rendőr-ség ma hirtelen elutasította a városból Bucholtz József sziléziai egyént, aki a lapokban úgy hirdette magát, mint olyan csoda-rabbit és gon-dolatolvasót, aki egyszersmind a pszichológiai tu-dományok doktora is és mindenkinek, aki hoz-záfordul, fölfedi a múltat és megismerteti vele a jövőt is.

Temesváry Géza dr. alkaptány előtti fel-tűntek ezek a hirdetések és érdeklődni kezdett a csodarabbi iránt, akiről megtudta, hogy a Feketesas-szállóban lakik és ott előkelően él. A jövő rejtélyei iránt kíváncsiszkodók valóság-gal tudták a csodarabbi előszobájába.

Temesváry Géza dr. alkaptány egy detek-tívvél kereste föl a vén szélhámost, aki épen a földmivelő tenyerét vizsgálgatta felváltva, ösz-szeráncolt homlokkal. Bucholtz stentori han-gon rivallt az alkaptányra, hogyan mert be-lépni hozzá bejelentés nélkül. A nagy hangból akkor sem engedett, mikor Temesváry dr. al-kaptány kijelentette, hogy ő a hatóság képví-seletében jött.

— Álltak már az én előszobámban minisz-terek is . . .

Temesváry dr. alkaptány ezután lecsende-sítette a henevő szélhámost, aki azt mondta, hogy ő sziléziai ember.

— Van doktori diplomája?

— Nincs, de van utlevelem Sziléziából.

Kitudódott, hogy egy szegedi ügyvéd a csodarabbi részére nyolc napra tartózkodási en-gedélyt kért szegedi időzésre. A nyolc naphól már öt nap eltelt és az idő alatti Bucholtz szá-

zakat vágott zsebre népmításhól. A csodarab-
blak rabbi oklevele sincsen, nem is talmu-
dista, csak községes szélhámos. Szalay
József helyettes főkapitány a csalót el-
kísértette a detektívekkel a Szeged állo-
máshoz, ahol a legelső induló vonatra ültették.
Bucholtanak nem történt egyéb baja, minthogy
eltoloncolták.

— Eljegyzés. Ifj. *Élő* Adolf pécskai gőz-
malomtulajdonos, megyebizottsági tag eljegyezte
Roth Mariska kisasszonyt, *Roth* Jakab szép és
kedves leányát Szemlaken.

— Megdobált vonat. Tegnap este a Szeged
felől Aradra érkező gyorsmotoron kellemet-
len incidens érte *Justh* Gyulát a magyar kép-
viselőház elnökét, aki éppen tornyai birtokára
utazott. Amint a vonat Mezőhegyes állomást
elhagyta, körülbelül a teherrakodónál egy éles
kő az asztalra be annak az első osztályú kocsi-
ablakát, amelyben *Justh* Gyula ült. A kő
körvetlenül a képviselőház elnökének fejé-
re repült el. *Justh* meglepte a váratlan tá-
madás, de még a kalauznak sem szólt, mert
meg volt győződve, hogy a kődobás gyerekes
csíny eredménye.

— Eladók a kurticsi földek. A város tulaj-
donát alkotó és Kurtics község határában levő
földeket a múlt hetekben tartott árverésen az
eddig bírlő, *Mladin* Kornél nem vette többé
bérbe. Az idáig fizetett hatvan korona helyett
harmincat volt csak hajlandó fizetni. A tanács-
mal ülésén elhatározta, hogy a földek eladását
fogja a közgyűlésnek javasolni, mert oly mess-
ze fekszenek a várostól, hogy azok kezelését
csak nehezen lehet ellenőrizni.

— Leányrablás. Ujabb időben különösen
Versec környékén ismét divatba jött a régi,
romantikus világ híres lovagjainak mintájára,
a leányrablás. Ha egy ifjút nem akarja meghall-
gatni szíve választottja, vagy a szülők tagadják
meg házasságukat a házassághoz, akkor az
ifjú egyszerűen elrabolja szerelme tárgyát és
addig tartja fogva, míg a helyzet az ő akarata
szerint meg nem változik. Persze sokszor megtör-
ténik az is, hogy a leány szülei karhatalmat
vesznek igénybe és ilyen esetekben bizony meg-
gyűlik a baja a csábitónak a hatóságokkal.
Ilyen eset történt a napokban ismét Versecen.
Egy *Bélu* Gyóka nevű tizenhét éves ulmai
legény megtudta, hogy szerelme, *Gruics* Drága
temespaulisi tizenöt éves leányzó verseci roko-
nainál tartózkodik. Átkocsizott Versecre, ahol
a leányt, aki nem akarta meghallgatni, szeke-
rére emelte és vele elhajtattott. A rokonok érte-
sítették a csendőrséget, mely a leányt még az-
nap meg is találta a legény szüleinek lakásán.
A szülők azonban, afölötti örömeikben, hogy
gyermeküket így gyorsan visszakapták, vissza-
vonták a feljelentést.

— Az elfogott aradi pékmester. Jelentettük
már, hogy *Sztojanovics* Száva aradi pékmes-
ter, aki különféle csalások miatt megszökött
Aradról, Szóftában elfogták s a rendőrség ott
fogva tartja. Az aradi ügyészség erről ma je-
lentést tett a törvényszéknek, hogy az indítsa
meg a kladatási eljárást. A törvényszék sürgő-
nyilag tett elot a kérésnek és azt jelentette a
szóftai rendőrségnek, hogy *Sztojanovics* az
aradi törvényszék költségére haza kell szállít-
tani. Így hát a bűnös pékmester rövid idő
mulva Aradon lesz.

— A köpenicki finác. Nagyváradról jelen-
tik: Az elmúlt éjszaka meglehetősen kínos fel-
tűnést keltett a nagyváradi mulatóhelyeken
egy egyszerű öltözetű idegen, aki sorra járva
a helyeket, majd mint pénzügyőr, majd pedig
mint titkos rendőr mutatkozott be és szigorúan
kutatott az után, vajjon nem árusítanak-e elga-
rettát, minthogy ez tilos. Egyik helyen asztalán
a mulatóhely tulajdonosa gyanút fogott és

rendőrt hívatott. A rendőr bekísérte a titokra-
tos idegent, aki *Lupcsa* János nagyállói ille-
tőségű csavargónak bizonyult. Letarták. Ugy-
látszik, az éjszakai kirándulás még sem volt
minden anyagi siker hiján, mert megmotozása-
kor kilenc koronát találtak a jeles férfiúnál,
ki, mint köpenicki szemlész próbált szerencsét.

— Rövid hírek Ischlből táviratozzák: Ferenc
Szalvátor főherceg és Mária Valéria főhercegné
ma reggel gyermekeikkel ideérkeztek. — Belgrád
ból jelentik: György trónörökös külföldi utjáról kü-
lönöző lapokban közlött jelentésekkel szemben
hivatalosan megállapítják, hogy György herceg je-
lenleg Belgrádban van. Ilona hercegnő az olasz ki-
járné meghívására a napokban Elster fürdőből több
heti tartózkodásra Raconigiba megy. — Hajduná-
ásról jelentik: A hajdunási ref. egyház a maga
8 szavazatát Erőse Lajosra adta le, mint a tiszántúli
ref. egyház püspökére. — Szekszárdról írják: Ra-
sovszky Julián paksi főszolgabíró Linka Károly faddi
közsegi főjegyzőt többrendbeli hivatali sikkasztás
miatt állásától felfüggesztette. A főjegyző ellen szí-
goru vizsgálatot indítottak. — Kecskemétről jelen-
tik: A kecskeméti tiszzaughi h. é. vasút egyik sze-
mélyvonatának mozdonya Kisalpar állomáson kisik-
lott. A kár jelentéktelen. — Zombolyáról jelentik:
Magyarcsanya községben Bajusz Sándor 12 éves fia
játék közben egy rozsdás fegyverrel Bandák János
arcába lőtt, ki csakhamar belehalt sérülésébe. —
Czivil Péter titeli lakos az elmúlt éjjel összeve-
szett Takács Illés odaváló gazdával. Cívódás közben
Czivil Takácsot egy késsel úgy mellbeszurta, hogy
az szörnyet halt. Czivil letartóztaták. — *Apatin-
ban* egy szerelmes pár holttestét fogták ki a Duná-
ból. A férfi Varga Péter szondi legény, ki a bucsun
beleszeretett Orosz Erzsébet tündéres leányba. A le-
gény szülei azonban elleneztek a házasságot és így
közös akarattal hajtották végre tettüket s a Dunába
ülték meg őket. Varga szülei a két öngyilkost egy
sírhoz temették.

— Munkások szerencsétlensége. Fővárosi
tudósítók telefonálják: Budapest mellett a
Szentendrei-úton hat munkás ma gázcsöveket
javított egy mély gödörben. A javításhoz szük-
séges forrasztásnál szene használtak, amiből
széngáz fejlődött. A hat munkás közül elbódult;
mikor észrevették őket, kettő már eszméletlen
volt, kettő súlyosan, kettő könnyebben meg-
sérült.

— A legszebb, a legértékesebb, a legizlése-
sebb bérma ajándék ékszerek kaphatók
Weinberger Ferenc kitaláló ékszerészünknél
Arad, Andrassy-tér, Fischer Elíz palota. 2988

— Takarékoskodni és gyorsan tőkét gyűj-
teni csak úgy lehet, ha nélkülözhető filléreink-
et egy olyan pénzintézetnél helyezzük el,
ahol a postatakarékpénztári kamatnál jóval
magasabb betétkamatot kapunk; ezen célra
ajánljuk az Aradi Hitelbank- és Takarékpénz-
tár Részvénytársaságot (Salacz-utca 6. szám.)
Ezen intézetnél takarékbetéteket a legkisebb
összegetől kezdve a legmagasabb összegig fo-
gadnak hat százalékos betétkamat ellenében. A
betéteket bármikor felmondás nélkül fizetik
vissza. 2711.

— Mindazon hölgyek, akik jól és kitűnően
az angol, francia és mindenféle divatu női ruha
szabásmintáit megtanulták öhajlják, el ne mulass-
zák mihamarabb az aradi iparistületben be-
íratkozni. Tandíj személyenként 12 korona,
melyből beiratáskor 2 korona és a 10 korona
akkor fizetendő, ha meggyőződött szabásmint-
célzerűségéről. A főtanítás kezdődik hétfőn
délután 3 órakor és tart 5 óráig naponta (szomb-
bat és vasárnap kivételével). Az esti tanfo-
lyam kezdete hétfő este 8 órakor és tart
naponta 10 óráig fél árban. Salva látogatást
kér *Koch I.*, az „Európa” szabás főtanítója.
Levél cím az Aradi Iparistület. 2857

— Szállágyi és Diskant miskolci gépgyáros cég
kittűnő borsajtóira, valamint legújabb „Villám” köz-
pontfűtő, bogyzó- és zuzó-gépére felhívjuk olvasóink
figyelmét. Kiemelendő különösen a cég által felta-
lált és készített „Kossuth”, „Kincsem” s „Hegyalja”
borsajtók, nemkülönben a nagy üzemű sajtóláshoz
készített Rákóczi „kettős kosaru” sajtók, amelyek-
nél a régi világ fából készült sajtója nagyszerűen
egyesítve van a divatos műszak vívmányaival. A
sajtó felső része acél, alsó része faszekeret. Esmél-
fogva a must sehol sem érintkezik vasrészekkel, ha-
nem csak a fával, ami a must színét, zamátját nem

befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, ha-
nem kisebb darabokban könnyen ki lehet venni. Az
1901. évi temesvári, az 1902. évi egri és a pozso-
nyi II. mezőgazdasági országos, 1906. évi nagyvá-
radi kiállításon a cég borsajtói első díjjal, arany-
éremmel lettek kitüntetve. A cég izléses árjegyzékét
kiváncsra minden érdeklődőnek megküldi. 2478

— Elvétele még találkozunk azzal az ósdi
felfogással, hogy a gyógyszernek, hogy hatásos
legyen, okvetlen nagyon rossz ízűnek kell len-
nie. Ma más nézet uralkodik már és így pél-
dául a „Scott-féle Elmulsio” oly csukamájolaj
összetételű, mely kellemes ízű, könnyen emész-
tethető és a gyermekeknek s a gyenge embereknek
valóságos áldás. A „Scott-féle Emulsio” minden
gyógyszertárban kapható.

— A legjobb márciusi kiviteli sör csak Schuch
Ferenc Milleniumi sörcsarnokában kapható. 1947

— Molypusztító és rovarpor legjobb minő-
ségben Vajtek és Welszál Aradon. 191

TARKASÁGOK.

(A pörnyertes paraszt.) Nagy Sándor dr.
nagylaki képviselő, akinek Aradon van az ügyvédi
irodája, mesélte el ezt a történetet:

— Egy nagylaki atyafinak pöre volt nálam.
Örömmel újságoltam neki, amikor bent volt, hogy
a járásbírósnál megnyertük a pört. A magyar
örült. Amikor a törvényszék helyben hagyta az első
bírósnak ítéletét, megint elmondtam neki, hogy újra
megnyertük a pört. A törvényszék is nekünk adott
igazat. De hátra volt még az ítéletábla ítélete. Ott
bizonny rosszul jártunk, mert az megsemmisítette az
első két ítéletet és az ellenfélnek, Nagy Jánosnak
adott igazat. Megint behívtam az én magyaromat és
most már szomorúan mondtam neki:

— Baj van gazduram, a tábla Nagy Jánosnak
adott igazat. Most mink vesztettük el a pert.

A magyar mosolyogva felelt:

— Sohse busuljon az ügyvéd ur. Hiszen mink
a járásbírósnál, meg a törvényszéknél megnyertük
a pert.

— Igen, igen, kétszer megnyertük.

— Nohát akkor nem baj, ha mink már két-
szer nyertünk, akkor egyszer Nagy János is nyerhet.

(Vérsé válik, mint barátban a lencse.)

Egy olvasónk írja: „Vérsé válik, mint barátban a
lencse.” Ez is egyike azoknak a szállóigéknek, a
melyeket országszerte használnak a nélkül, hogy
eredetét tudnák Aradmegyében a szőke Maros mel-
lett — de az aztán igazán szőke, nem úgy, mint a
Duna, amelyre ráfogták; mert annyi iszapot hord
magával, hogy egészen mocskos sárga töle a színe
— tehát a szőke Maros mellett, erdőborította hegy
oldalában fekszik a ferencrendi barátok festői zár-
dája, Mária Radna, híres bucsujáráhely, a hová, kü-
lönösen Mária napján, szeptember 13-án a szomszéd
megyékből annyi nép tödul, hogy a zárandokok fil-
lérleiből és misepénzeiből ez a klastrom hét erdőlyi
szegény társ-zárdatis képes főtartani. Volt a radnai
zárdában egy, pákosztosságról híres páter, akit az
Isten olyan jó gyomorral és olyan fanyas innnyel
áldott meg, hogy ezekhez a nemes tulajdonságokhoz
inkább illett volna a püspöki süveg, mint a kolduló
barátok skapuláréja. *Timóteusz*-nak hívták, ami
magyarul annyit jelent, hogy *Istenfélő*; de ő még
az Istennél is jobban félt a gvardiántól, aki minden-
nap szemére vetette falánkságát és nyalánkságát,
ami a hét fő bűn egyike. A szerdai nap volt a sze-

MESZET!

Minden építő vállalkozó,

kinek kell jó
jó kiadó
kőmentes

mész,
mész,
mész,

szép fehér
jó köterővel bíró
az országban legjobb

mész,
mész,
mész,

az rendeljen egy próba-waggon meszet
ENGELSTEIN R.
mészgyárosnál Körösbányán.

2832

gény Timót alya purgatóriuma. Ez volt a *lencse-nap*, amittől irtózott a minek köteles elköltése elől néhányszor — míg turpisságára a gvardián rá nem jött — úgy menekült, hogy betegséget színlelt a peccenyét, a lencse nélkül természetesen, a cellájába vitette.

Egyszer aztán, mikor a lencsét sehogysom tudta legyűrni, meg nem állhatta, hogy ki ne fakadjon. Uram bocsá! Azt merte a száján kiereszteni, hogy: „*Minék is teremtet az Uristen lencsét!*” . . . Ez a rettenetes káromlás természetesen példás megtorlást kívánt. Timót alya egyhetli karcot kapott a szájába vágott kis fülkén adták be mindennapi ebédjét — a lencsét. Három napig megállta a megátalkodott páter, hogy a lencséhez hozzá se nyúlt: de bizony a negyedik nap alig várta már, hogy hozzák. Olyan mohó étvágygyal látott hozzá, mint egy kléhezett farkas; váltig biztatva magát latinul, hogy: vere valet, vere valet. (*Jól esik, jól esik.*)

A gvardián mindennap megkérdezte a famulust, hogy még mindig nem eszik a konok? A negyedik nap a famulus azt jelentette, hogy a barát kinyalta a tányért a váltig azt hajtogatja, hogy:

— *Vérré válik, vérré válik.*

KOZBAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Gabonauzleti hetiszemle.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 12.

Az időjárás — hűla az égrek — szakított a meleggel és ismét lehűlt a levegő, az eső, a mire most már ismét szükség van, csendesesen megért. Az időjárás különben az ősz vetések elömlőkéit, valamint a tengeri és répa fejlődésére kedvező, a roszvetés és a dohány-törés folyamatban van.

A gabonauzlet irányzata alapján véve szállár, az időközönkénti ár-lemorzsolódás csakhamar megtérül.

Budapesti ár- és értéktörzse.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, szeptember 12

Amerika ¼-el olcsóbb. Kínálat kielégítő, vételkedv gyenge, 15 ezer mm. 5—10 fillérrel olcsóbb.

Az árak 50 kilonként számítva:

	Déli sárlat	2 órai sárlat
Buza áprillisa . .	11.55—11.56	11.60—11.61
Buza októberre . .	11.25—11.26	11.30—11.31
Zab októberre . .	7.85—7.86	7.95—7.96
Rozs októberre . .	9.34—9.35	9.36—9.37
Tengeri májusra . .	7.33—7.34	7.31—7.37
Rozs áprillisa . .	9.65—9.66	9.65—9.67

Zárul 5 órakor:

Utótörzse üzletelen.

Budapest-kőbányai sertéskereskedés.

— Szeptember 12. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogramm felelő súlyban — fillérig; közép páronként 300—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 200—300 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; Hatal nehéz páronként 320 kilogramm felelő súlyban 128—129 fillérig; fiatal közép páronként 251—270 kilogrammig terjedő súlyban 129—130 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 133—135 fillérig

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felelő súlyban — fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. Sertéslétszám: Szeptember hó 9. napján volt készlet 37.144 darab, szeptember 10. napján főlhajtatott 530 darab, szeptember 10. napján elszállított 407 darab, szeptember 10. napjára maradt készletben 37.280 darab. A hízott sertés üzlet irányzata: változatlan.

Iskolai könyvek

használtak is,
legjobban beszerezhetők az összes helybeli és vidéki iskolák tanulói részére

2761

Ingusz I. és Fia

könyv és iskolaszer kereskedésében

Arad, Weitzer J.-utca.

— TELEFON 517. —

IDEGENEK ARADON.

— Szeptember 12. —

Fehér Kereszt szálloda. Bavlica Pál gépmeister Debrecen. — Rybické József utazó Bécs. — Vajda G. József utazó Bécs. — Ernst Dániel utazó Württemberg. — Wellmann Ede utazó Badenbach. Bleyer Manó gazdálkodó Illye. — Lukács Rezső utazó Budapest. — Bleyer Lajos gazdálkodó Illye. — Halász Sándor utazó Budapest. — Pollák Kurilla énekesné Berlin. — Schneller Hugó utazó Budapest. — Pudler Sándor utazó Budapest. — Leichtag Sándor utazó Budapest. — Putics András körjegyző Kornyaréva. — Hahu Károly utazó Budapest. — Klein Adolf utazó Budapest.

Központi szálloda. Hauser Gottlieb utazó Bécs. — Strasser Dávid utazó Bécs. — Müller Rezső utazó Bécs. — Weisz Vilmos utazó Bécs. — Metal Gyula utazó Buttyin. — Csicsáky György utazó Budapest. — Fischer Béla igazgató Budapest. — Sorbán János belügymin. titkár Budapest. — Bogisich Gyula mérnök Budapest. — Stein Zsigmond utazó Budapest. — Beck Jenő kereskedő Szeged. — Kincs Artúr kereskedő Budapest. — Kövös Mór utazó Budapest. — Kelemen Béla hivatalnok Budapest. — Schlesinger Sándor utazó Budapest. — Ligeti Béla utazó Szeged. — Böszörményi Jenő mérnök Budapest. — Goldberg Hugó utazó Budapest. — Roth Ármin utazó Budapest. — Strelinger Gusztáv utazó Miskolc. — Schönberger Álmás utazó Budapest. — Schwartz Károly kereskedő Budapest.

Vass-szálloda. Domide Leonidos orvos Beszterce. — Braun Károly bűvész és neje Budapest. — Hermann Bernát kereskedő Repszeg. — Falk Antal utazó Budapest.

Pannonia szálloda. Földes Lajos hivatalnok Zalaszent. — Török Artúr dr. orvos Kristyór. — Nabicht Odön könyvelő Sarvák. — Walter Vilmos tanár Budapest. — Gürtler Gusztáv bankhivatalnok Budapest. — Braun Bernát utazó Makó. — Komlós Rezső gyárigazgató Budapest. — Stán Olga énekesné Budapest. — Razsovit Ignác vállalkozó Monosbél. — Dénes Bella táncosné Budapest.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadságtér mellett.)

Műsor 1908. szeptember hó 13-án vasárnap:

1. Varázslat. Komikus. — 2. Az aranykeresők. Színes dráma. — 3. Eltévészett lakás. Bohózat. — 4. A kegyelem. Megható életkép. — 5. Egy százkilogrammos ur kalandjai. Kacagtató. — 6. Idill Fülöp Lajos idejéből. Idillikus. — 7. Az aszfaltmunkás víziói. Bohózat. Álomkép. — 8. A cornevallet tengerpart. Természet után.

Előadások: Vasárnap és ünnepnapokon délután 3 órától kezdve este 11 óráig.

Minden előadás alatt katonazene játszik. — Csúkrázdá.

Az előadásokra bármikor be lehet menni.

Helyárak: I. hely 1 korona, II. hely 80 fillér, III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér és V. hely 20 fillér.

Hétfői műsor:

1. Szélviharban. Bohózat. — 2. Katonai gyakorlat az Elbán. Látványosság. — 3. Hívd haza apádat. Bohózat. — 4. Amor csinyjei. Látványosság. — 5. A habok tündére. Mese. — 6. Az elkésett művész. Bohózat. — 7. Nyiló rózsák. Látványosság. — 8. Louisa Lappi. Dráma.

Előadások: Este 8 órától 11 óráig.

Előkészületen: A mai Róma.

Irt: Balla Ignác.

NYILTTER.

Értesítés.

Az aradi járási m. kir. állatorvosi állásom elfoglalása alkalmából van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy

állatorvosi

magángyakorlatomat ezuttal megkezdtem.

A lakásomhoz vezetett beteg állatok részére rendelek mindennap:

Reggel 6 órától 8-ig.

Délután 2 órától 3-ig.

Lakásom: Arad, Flórián utca 9. sz. A vitorony mellett.

Tisztelettel:

Rákóczy József,

3019 járási m. kir. állatorvos.

Hosszabb ideig tartó vasutépítkezéshez

ővadékképes kantinosok

kerestetnek.

Ajánlatok küldendők PONGRÁCZ JENŐ Arad.

2932

Rövid ideig
maradék elárúsítás
a posztógyári raktárban

Leichner és Fleischer
Arad, Szabadság-tér 17. sz. 791
Fiuk részére igen ajánlatos

Számtalanszor bevált

NATTONI FÉLE

GISSHÜBLER

javított és égetett

SAVANYUVIZ

A nagy tisztító

kágyhomoknál és
hályaghurutnál,
mint a kúgyával
megkötő szer.

„MINIMAX“

kézi tűzoltó készülék.

A jelenkor legbiztosabb tűzvédelmi eszköze.

Nékülözhetetlen minden üzemből, intézetekben, szállodákban, üzletekben, irodákban, lakásokban, gazdaságokban.

Egyszerű, feltétlen megbízható, mindenkor oltásra kész!

Az ár, súly és nagyság **Minimuma** az egyszerűség és használhatóság **Maximuma**.
1904. augusztus 1-étől 1908. január 1-éig hitelesen kimutatott 7642, többnyire igen komoly tüzet oltott. 21

Arajánlással, prospektussal, mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál:

Kneffel Károly és Fia

vaskereskedése és szénüzlete Aradon.

A „Magyar Minimax“ gyár r. t. Arad- és Arad-megyei kizárólagos képviselője.

Steckenpferd-Liliom-tejszappan

a legkitünőbb a bőrnek. 2275

Bergmann és Társa Drezda és Teschen a/E., volt és marad a napoukint beerkező elismerő levelek szerint a leghathatósabb gyógyszerpattanások ellen. A bőrt állandóan finoman, puhan tartja és rózsaszínű teint ad neki. Darabja 80 fillért kapható a gyógytárakban, drogueriákban, illatszerekkereskedésekben és borbélyüzletekben.

Somatose

(Fleish-Eiweiss)

a legrövidebb idő alatt emeli az

erőt.

Kapható gyógytárakban és drogueriákban. 1477

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK

heti kimutatása.

Hivatalos helyiség Szabadság-tér 7. sz. l. em.

Telefon 294. sz.

Telefon 294. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—1 óráig.
Vidéki megkeresésekre — azoknak, a kik a körnek nem tagjai — csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk.

1908. szeptember hó 12.

Keresünk:

Aradra: 1 férfi, 1 rövid, férfi és női divat és 1 vegyes szakmabeli segédet, továbbá faüzletbe nyugdíjas hivatalnokot pénztárosnak il. elárusítóknak.

Vidékre: 1 magyar és német gépirőnt, 1 pénztárosnőt, 3 fűszer, 5 fűszer és vegyes, 4 fűszer, rőfös és rövid, 3 rőfös, 3 vas és fűszer szakmabeli magyar, román és részben német, tót és szerb nyelvismerettel bíró segédet, több tanoncot.

Alánlunk:

Női irodai alkalmazottakat, kik az Arad-Kereskedők Köre női kereskedelmi tanfolyamot hallgatták, a gépirásban és levelező gyorsírásban jártasak, 1 ügyes pénztárosnőt, továbbá 9 fűszer és csemege, 3 vegyes, 8 divat, 1 rövid és norinbergi, 3 rőfös és rövid, és 4 vas és fűszer szakmabeli segédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan; az Aradi Kereskedők Köre tagjai előnyben részesülnek.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA

Klein Sándor, Keppich Zsigmond,
titkár. 411 igazgató.

Szarvas-utca 3. számú

ház

folyó hó 14-én délután 3 órakor az aradi kir. igazságügyi palota földszint jobbra levő 48. sz. helyiségében

birói árverésen

eladatik.

Árverési feltételek megtudhatók

Schwarz Jenő dr.
ügyvédi irodájában.

3006

Sápkór
Verszegenyiség

a leghathatósabban leküzdhető a

Guberforrás

vízével használják kára által, mely könnyen emésztő ható természetű ásványi, vasas víz. Orvosság legjobban ajánlva.

Kapható az összes gyógytárakban, drogueriákban és ásványvíz-kereskedésekben. Árátalán ingyen.

5895

A következő

ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSÓ

80,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Pakóts: Egy karrier története, Neera: Egy élet árán, Varsányi: Uria, tragédia. Gáspár Fer. dr.: V. Ausztrália, csendes oceáni szigetek, Japán ország, Khina, Szipéria, VI. A tengerészet lovagkora, Daudet E.: A szerelem martirja, Alarcon: A földgolyó, A Norma fináléja, Ambros Zoltán: Leányok, asszonyok, Zsoldos: Barátom a huszárfőhadnagy, Nagy S.-né: A tisztartó leánya, Biró Lajos: Huszonegy novella, Lovik: Az arany polgár, Herczeg F.: Kaland, Kéry Gy.: Friss nyomon, Németh Jenő: A léha Budapest, Lux T.: Budapest, Leicester Ford: Janic Meredith, Fergus Home: Egy rejtélyes eset, Kempelen: Spiritisztakáté, Sienkiewicz II.: A kereszties lovagok, Rider H.: Wingfield Tamás, Némethen: Zobeltiz: Die Kinder des Herrn von Harthausen Wölfling-Adamovic: Meine Memoiren, Stilgebauer E.: Das Liebesnest, Conrad J.: Im Taifun, Böhme: Die graue Strasse, Bernhard Marie: Vogel Phönix, Michaelis Karin: Gyda, Marriot: Moderne Menschen, Westkirch L.: Kains Entführung, Klinkowström A.: Verlorene Liebesmüh, Nordau: Morganatisch, Vaudere J. de la: Die Stadt des Lächelns, Maiseroy René: Jette, die Probierramsell, Willy: Ein hässlicher Herr, Hirsch Ch. H.: Eva Tumarche und ihre Freunde, Bahr H.: Der Meister, Bourget P.: Schwestern, Müller Ehrencron A.:

Kölcsönkönyvtár havi 1 kor. 20 fill, vagy kötetenként fizetve 8 fillér.

A könyvek újak és tiszták!

Vidéki bérlek

is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek!

Zenemű-kölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill,

vagy füzetenként 14 fill.

Lehár: Pikanterien, Baka-Baitz J.: Roccoco, Rozsa és pillangó, Patzeller: La belle bergère, Baán: Gyónás, Pálkás B.: Huska csárdás és 4 magyar nóta, Kálmán: Tatárjárás, Szirmai: Naftalin Schänwälder: Automobil-induló, Kurucz J.: Sugaras álmok, Fény jár nyomodba, Járom az utcát, Neszmélyi: Amerikai parknégyes, Kornis: Dalkeringő, Reinhardt: Pajkos grizettek.

A zenemű kölcsöntár 5-ik pótljegyzéke is megjelent és ingyen kapható.

Az izr. ünnepekre való
makzók és imakönyvek

nagy választékban
kaphatók.

KERPEL IZSÓ,

401

könyv-, zenemű és papír-
kereskedése Aradon.

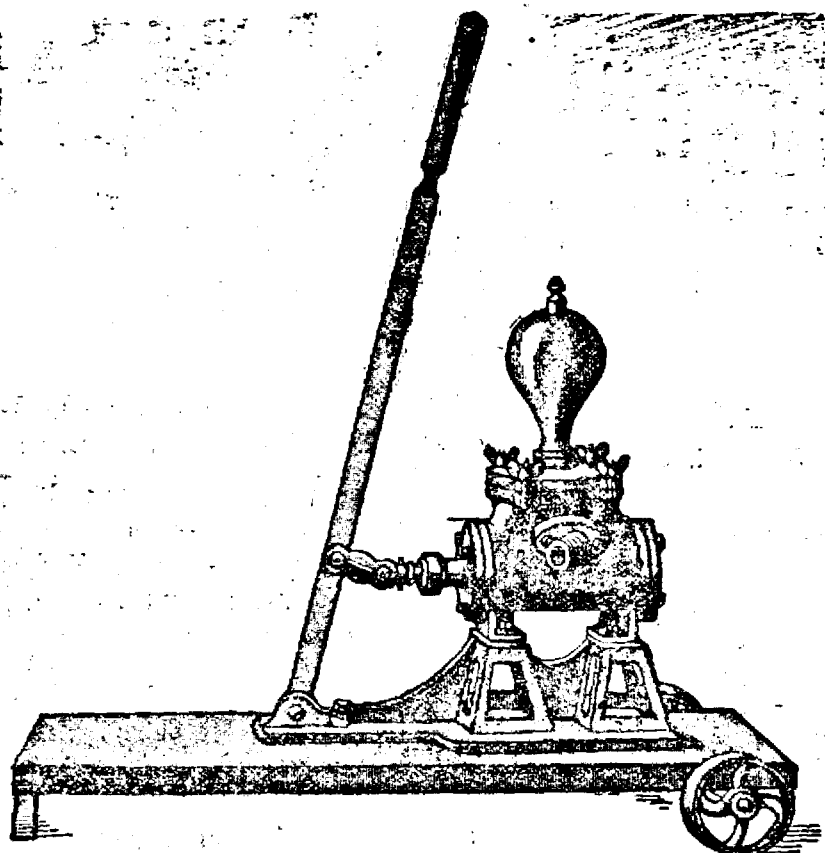
Telefon 885. sz.

Kneipp plébános
SALÁN
Hajvize
a legideálisabb és legjobb.
Üvegekben á K. 2.— és K. 4.—
Kapható: **Házu Nestor** drogériájában
Arad, Weltzer János-utca 2. 5797

Kovács Soma és Tsa. Arad,

gép, műszaki és pinczegazdászati eszközök gyári raktára.

Kühne E. mosoni gépgyáros kiz. képviselője.

461

Mabille, Borsajtók, Szőlőzúzók, Bogyózók, Kutak
Szivattyúk, Tömlők!

MESÉS SZÉPSÉG

Gyönyörű fehér
tisza arczbőrt

el lehet érni a világhírű Hajós-
féle

ARADI IBOLYA-CREM

használata által.

Ara egy tégelynek 1 korona.

Óvakodjunk utáztatoktól.

Lábizzadás,

kéz- és hónaljizzadás

ellen páratlan jó hatású és
legújabb találmányu szer a

PEPPÓ

egy párszori ecseteléssel,
különösen nyáron az oly
kellemetlen izzadást azonnal
megszünteti.

Ara egy üvegnek 1 korona.

Kapható a készítőnél:

241

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszerertárban

Arad, Andrassy-tér 22., megyeházzal szemben,
továbbá minden gyógyszerertár, illatszertár és drogeriában.

Negyedórán belül megszünteti a
Fejfájást
hirneves
Rozsnyai fejfájás elleni pastilla
1 darab 20 fillér. 6 darab ára 1 korona.
Páratlan hatású
gyomorerősítő-szer
a Rozsnyai-féle
Kárpáti gyomorcsepp.
Kapható csakis:
Rozsnyay Mátvás
gyógyszertárban 301
Arad, Szabadság-tér.

1902-iki borászati kiállítás, Eger: 1. díj, díszoklevél és
aranyérem.

1906. Nagyvárad, 1. díj, díszoklevél
1901-iki temesvári kiállítás, 1. díj, díszoklevél.

Borsajtók.

Legújabb rendszerű könyök-szerke-
zeth „Kossuth”, „Kincsem”, „Heg-
yalja” és „Acél-orsós” a magyar bor-
termelők legkedveltebb borsajtói.

Legújabb rendszerű Rákóczi
kettős kosaru sajtók,
nagyüzemi préseléshez.

— FŐELŐNYE: —

A must sehol sem érintkezik
vasrészekkel! Egyszerű keze-
lés! Óriási erőfelfrítés! A tör-
köly egy darabban és köny-
nyen kivethető! Egy ember ál-
tal könnyen kezelhető!

Szőlőzúzók és bogyózók!

„Villám”

legújabb centrifugális és bogyózógép.

Szilági és Diskant
gépgyára 2477

Miskolcson.

1902. orsz. gazd. kiállítás, Pozsony: 1. díj, arany érem.

— Árjegyzék ingyen. —

1907. évi pécsi kiállítás arany-
érem és díszoklevél.

Makkoltatás.

Alvácza vasuti állomás közelében elterülő Prihodeszt,
Tataresd, Brassó, Bagára és Ponorvölgy nevű 2600
kat. hold bükkös erdőnkben az idei bőtermésű

makk, makkoltatásra bérbeadandó.

Bővebbet

Seidner Bernát és Fia cégnél

Borzován. (Aradmegye.)

3010

181—1098. sz.

Hirdetmény.

A kedvezményes boritaladó fizetésére igényt tartó szőlősgazdák ezennel figyelmeztetnek, miszerint a házfogyasztásra szánt évi bor-szükségletüket az 1892. évi XV. t.-cz.-re való hivatkozással f. évi szeptember 15-ig a fogyasztási adó-felügyelőségnél bejelenteni el ne mulasszák.

Arad, 1908. július hó 25.

Lócs Rezső,
gazd. tanácsos.**Talmudtóra**

iskola nyílik

szeptember hó 15-én

Jószáshelyen, ahol a biblia és talmud összes ágai taníttatnak, valamint magán polgáristák, biztos sikerrel, igen mérsékelt ár mellett előkészíttetnek. 2968

Bővebb felvilágosítással szolgál

Steiner J.

okl. tanár, Jószáshely.

Újlópatkolda és kovácműhely.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű helybeli és vidéki iótartó közönséget, hogy a mai kor igényeinek megfelelő

**lópatkoldát és kocsi-
= készítő műhelyt =
létesítettem**

Nádor-utca 4. sz. alatt,
Nemess Géza házában.

Készítek mindenféle **gyógypatkókat**, kívánatra istállóban is vasalok, elvállalom a lóvasalást havonta, a legmérsékeltebb árak mellett, ugyancsak mindenféle url fogatokat a legnagyobb igényeknek megfelelően készítek. Midőn ezen vállalatomhoz fogtam, kérem a nagyérdemű közönség szíves pártfogását. 2938

Kiváló tisztelettel

Schreiber Ferenc,

okleveles és speciális lóvasaló.

Eladó

Almay Olivér almás alcilli gazdaságában, míg a készlet tart, rendkívül bő termő

**Dioszeghi
óriás buza vetőmag.**

Ára 24 kor. mm. waggonba rakva.

Ugyanott eladó lesz a vész megszűntével 400—500 miskálolt tavaszi süldő, melyek mostan vannak vészbe s bármikor megtekinthetők.

Tisztelettel

almás-alcilli uradalom

intézősége.

2970

Urasági birtok

(3 kat. hold és 204 □-öl) urasági lakóházzal (11 szoba parke-tírozva, vízvezeték, fürdőszoba, világos nagy veranda stb.), istállók, kocsiszín, betonizott magazin, jégverem, melléképületek, üvegház, szép régi park, kb. 3/4 holdas szőlőkert, zöldség- és gyümölcsösök, 3 kiadható kisebb lakóház (minden egy komplexusban) azonnal jutányosan eladó esetleg az egész, értékes lakásberendezéssel együtt. A birtok a faluban fekszik, vasut- és motorállomás mellett; naponta négyszer vasutközlekedés Temesvárra (kb. félórai ut). Különösen alkalmas magánosok vagy nyugdíjasoknak, nemkülönben kereskedőknek. Ügynökök kerestetnek. Ajánlatok „U. B. 1908.” jelígre továbbítás végett Blockner J. hirdető irodájába Sütő-utca 6. sz. Budapest kéretnek. 3908

**Boros Béni-tér 21. szám
alatt, a Fekete Bárány**

vendéglőben

használt

ablakok, rácsok, re-
dőnyök, ajtók és
= ágyak =

jutányos áron eladók.

Strifler József,

háztulajdonos. 3004

Zálogtárgyakról

zálogcédulákat, briliáns és gyémánt köveket, tört aranyat veszek.

Születési, névnap, nász és menyasszonyi ajándékok

arany, ezüst és

1191

ékszertárgyakban

rendkívüli olcsó árak mellett kaphatók.

Farkas J. Streicher

Arad, Tökölvtér 1.

Ügynökök,

kik sorsjegyeknek részletfizetésre való eladásával foglalkozni óhajtanak, magas jutalék mellett felvétetnek. Havonta 200—500 koronát jövedelmez. 3015

Valuta Bank részvénytársaság

Budapest, Váci-körút 48.

Ópaulison, motorállomás
közeliében

egy ház és kert

bérbeadó.

Bővebbet

3001

Bosnyák Demeternél

közgyám Ópaulison.

A hölgyek tudják legjobban, mily fontos a **szép üde arc**, mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki esinos, fess, megnyerő külsejű és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arc bőre tiszta legyen.

A nők tudják ezt és azért igen nagy gondot fordítanak az arc bőr ápolására és a szépség emelésére.

A Földes-féle Margit-Creme

az egyedül 1896—1908-ig 6-szori használat után eltávolított kiütéseket, pattanásokat, szepitást, májfoltokat és az arcot hófehérré teszi.

A Földes-féle **MARGIT-CREME** páratlan és csodás arc-szépítő és a szépséget megőrző hatását mi sem bizonyítja fényesebben, mint azon körülmény, hogy a Wienben rendezett „Ausstellung für Moderne Gesundheits und Schönheitspflege” nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert.

A **MARGIT-CREME**, miként azt számos vegyvizsgálat igazolja, ment minden káros anyagtól és így az arcot bármily ideig használják is azt nemcsak nem rontja, hanem késő öreg korig ifjú üdéségekben tartja meg.

Készítette:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Kapható az egész világon. Ára 1 korona.

281

A legkiválóbb**FÜSZER**

sülthöz, pástétomhoz, leveshez, stb. hez csak a

CUF-FÜSZERE.

Az ujkor legnagyobb vívmánya.
— Sokszorosan kitüntette. —

Szakácskönyvek és próbák

ingyen

kaphatók

Éles Árminnál

ARADON.

2898

Dohányzsineg

kézi készítésű és

szőlő taposó zsákok

elismerett legjobb minőségekben

legolcsóbban kapható az

Erdélyi és Bácskai Ipari raktár

Reich B. Károly Fiai és Társa

cégnél

2899

Andrássy-tér 6. Verbes ház.

Telefon 649. szám.

Albert Lajos

épület és butor-asztalos

Petőfi-utca 10. szám.

Elvállal mindennemű

asztalos munkák, bolti berendezések készítését

a legszebb kivitelben a leggyorsabban és mérsékelt árak mellett.

Becsés pártfogásért esedezik,

527

tisztelettel

ALBERT LAJOS.

Nemcsak a honi, hanem a helyi ipart is pártoljuk!

Spanlang János

épület-, műlakatos- és mérlegkészítő műhelye
Arad, Flórián-utca 66. sz. (Saját házában.)

Ajánlja a n. é. helybeli és vidéki közönség figyelmébe szakszerűen és kitűnő munkaerővel berendezett

épület-, műlakatos és mérlegkészítő műhelyét.

Elvállal minden e szakmájába vágó munkákat, u. m.: épületek felvasalását, takaréktűzhelyek, kapuk, erkélyek, folyosók, lépcsőzetek, sárrácsolatok, verendák, övtetők és cimitáblák elkészítését, modern minták és ízléses kivitelben. — Ugyancsak elvállalja mindennemű Meidlinger-féle kályhák és szivattyús kutak szerelését, továbbá tizedes-, százados- és hid-mérlegek elkészítését bármely nagyságban a legújabb árak mellett. — Javítások mérsékelt árak mellett eszközöltetnek. Minden munkáért kezesség vállalatik. — Minden munka személyes felügyeletem alatt készül. Kitűnő munka, pontos és szolid kiszolgálás. — A n. é. közönség szíves megbízását kérve, kiváló tisztelettel: **Spanlang János**, épület-, műlakatos és mérlegkészítő, Flórián-utca 66. sz. 1761

Tervez és költségvetés díjmentesen készítetik.

APRÓ HIRDETESEK.

Édesem!

Mi ekből nem láthatom? Gondol-e néha reám? Mikor találkozhatunk? Válaszoljon. Üdvözlő J. R. 3017

Ügyes kézimunkás leányok

azonnal felvétetnek Weisz és Benjámin kézimunka üzletében. 2955

Egy különbejárati

utcai szoba október elsőtől kiadó. Weitzer J.-u. 14., I. emelet, ajtó 10. sz. 2954

Áradmegyében

városhoz közel, korlátlan italmérésben óvadékkal nő, esetleg iparos üzletvezető kerestetik. Bővebbet Menczer Oszkárnál (Kerpel Izsó cégnél Andrassy-tér 20.) 3018

Paulison

a Vale krucse hegyen 1600 □-öl szőlő terméssel együtt eladó. Bővebbet Avramucz Florenál, 27. házszám. 3003

Jemesváron

a Szent György-téren egy jó forgalmu delikatesz és hentesáru üzlet buffettel elegánsan berendezve, családi okok miatt sürgősen eladó. Bővebbet a kiadóban. 2991

Állást keres

intelligens leány 1—2 gyermek mellé, a ki a házi teendőkben jártassággal bír. Cim a kiadóban. 3026

Egy elegáns.

majdnem új férfi kerékpár szabadonfutó, fékkel, jutányos áron eladó. Értekezhetni délutánoként a katonai kórházban; az aradi várban. 3027

Segédet keresek vegyesáru üzletembe azonnali belépésre. Ugyanott egy tanuló is felvétetik. Roth Mór, Soborsin. 3025

A galsai hegyen

egy két holdas termőképes szőlő eladó. Adelman Ferenc, Uiszent-anna. 3002

Keresek egy segédet,

aki románul is beszél és a vegyesáru szakmában is jártas. Ajánlatok igényekkel együtt Weisz Mór-hoz Székudvarra küldendők. 3008

Eladó

egy jó forgalmu fűszer üzlet jó korlátolt italmérés és főzsdével egybekötve, hozzá tartozó sarok házzal együtt jutányos áron szabad kézből eladó. Értekezhetni Hipp János urnál, Szápáryliget Arad m. 2992

Barackán

az állomás közelében egy 1 holdas és egy 3 holdas teljesen beültetett szőlő eladó. Cim a kiadóban. 2920

Egy jóforgalmu szatécsház

trafik joggal más vállalat miatt eladó. Bővebbet a kiadóban. 2980

Fiatal íródi

jó írással és gyakorlattal azonnali belépésre kerestetik, gyakorlattal bíró jó írásu kisasszonyok is pályázhatnak „Megbízható” jellegre a kiadóhivatalba. 2993

Karisnya-kötőde

Andrassy-tér 20. (Fischer Eliz palota) A n. é. közönség rendelkezésére áll. 2696

Vegyeskereskedés

korlátlan italméréssel a lippai járásban más vállalat miatt azonnali eladó. Bővebbet Sekick Jánosnál, Lippán. 2701

Kasznált

iskolakönyvek az összes intézetek számára legjobban beszerezhetők Ingusz I és Fia könyvkereskedésében Arad, Weitzer János-u. 201

Eladó

a belvárosban egy 2200 koronát jövedelmező ház. Bővebbet a lap kiadóhivatalában. 2663

Ritka alkalom.

Előkelő uri ebédlő berendezés, tömör, keményfa butor olcsón eladó. Bővebbet Kemény Miksa tanítónál. 2942

Egy teljesen új pianó

jutányos áron eladó. Neuman Antal zongorakészítőnél, József főherceg-ut 6. szám. 2959

Kivatainknő

ki d. u. 6-tól 8-ig szabad idővel rendelkezik, foglalkozást keres szerény díjazás mellett. 2967

Csemegeszőlő

kisebb-nagyobb mennyiségben kapható Hámory gazdaságnál, Deák Ferenc-utca 3. 2985

Maklörök

és íz. imakönyvek nagy választéka. Irodai kellékek dus készlete. A végrehajtási novella bejelentési nyomtatványai kaphatók: Kerpel Izsó könyvkereskedésében Aradon. 292

F-láru,

használt, új kiadású tankönyvek az összes iskolák részére. Új iskolakönyvek teljes készlete, első minőségű tan- és írószerek kaphatók. Krausz Paulin könyv- és papírkereskedésében Arad, Színház-épület. 2938

A galsai hegyen

3 holdas szőlő terméssel együtt kedvező fizetési feltételek mellett azonnal eladó. Cim a kiadóban. 2902

Káz eladás.

Elhalálozás miatt, legforgalmasabb helyen, adómentes, 1000 forintot tisztán jövedelmez. 8 lakás, egy üzlethelyiség, külön mosókonyha, több pincék, tágas udvar, veteményes kerttel, teher 5400 frt., 9400 frtért eladó. Radnai-ut 8. sz. 2901

Egy husz év óta fennálló

jó forgalmu mészáros és hentes üzlet betegség miatt eladó. Bővebbet Arad, Nagyvárad-ut 10. szám. 2941

Káz eladás.

Jól jövedelmező bérház nagy szőlős kerttel, a belvárosban kedvező feltételek mellett eladó. Tudakozódni a kiadóban kérik jövedelmező 5000* jelige alatt. 2962

Aki családját szereti,

vegye meg Demeter-utca 56/b. sz. regényes és kitűnő, egészséges lakhelyet. Esetleg adja ki bérbe. 10% hasznosítást biztosít. Cim a kiadóhivatalban. 2969

Bérbeadó grófi uradalom

1900 hold, szabad gazdálkodással, kevés pénzzel kivethető. Részletekbe haszonnal albérbe adható. Évente 5—6000 frt. tiszta hasznosítást jövedelmez. Bővebbet Asbóth Gyulánál, Arad, Deák Ferenc-utca 6. 2978

1908. V. 785/3. szhoz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbírósa 1908. V. 785/3. számú végzése által Sándor Fülöp bpesti cég jelentkező végrehajtató javára, Büchler József aradi lakos ellen 266 korona 84 fill. hátr. tőke erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 710 koronára becsült butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Ezen árverés Berger Izidorné 59 kor. 85 fill. követelése és jár. erejéig is meg fog tartatni.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Petőfi-utca 6. sz. alatt leendő eszközölésére 1908. évi szeptember hó 14. ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűztik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1908. évi augusztus hó 31-ik napján.

Györffy Arnold,
kir. bírósági végrehajtó.

Eladó

néhai Kövér Pál-féle pusztán arany parmen, ranett, Török-bálint, batul stb.

I. rendű alma mmázsája 24 K.

II. „ „ „ 16 K.

Körte elsőrendű 40 korona.

100 killonál kisebb mennyiség 20%-kal drágább. Csomagolás önköltségen. — Előjegyzést elfogad:

Kövér-féle birtokkezelőség

Battonyán. 2931

Eladó

arany parmen, ranett, batul, stb. erdélyi

I. rendű alma.

Mmázsája 20 kor.

Előjegyzést elfogad 3009

Buchwald Ödön

gazdasága Lunka,

posta Körösbánya, Hunyad-megye.

Van szerencsém igen tisztelt vevőim b. tudomására hozni, hogy kizárólag csak

saját termésű boraimat

bármilyen kis mennyiségben is árusítom és üvegekben házhoz szállítom. Szőlő termelésemet tettemesen nagyobbítottam s így módomban van a legmagasabb igényeket is kielégíteni.

2997

Tisztelettel

Quirini Sándor

Aulich Lajos-utca 7/E.

Telefon szám 297.

25630—1908. sz.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a Szerbiával 1908. évi március hó 14-én kötött kereskedelmi szerződés f. évi szeptember hó 1-től számítható és legfeljebb f. évi december hó 31-ig terjedő ideiglenes hatályú életbe léptetve.

Ezen szerződés határozmányait tartalmazó nyomtatványt az érdeklődők Dr. Angel István városi I. aljegyző hivatalában megkaphatják. Arad, 1908. évi szeptember 6.

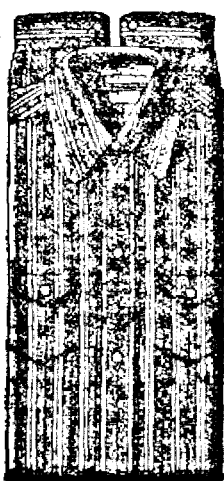
A városi tanács.

FISCHER nagy áruháza

Arad, Szabadság-tér 12. sz.

1101

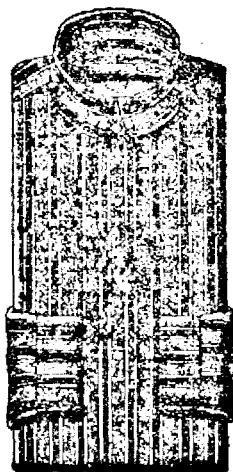
— Elismert legolcsóbb bevásárlási forrás. —

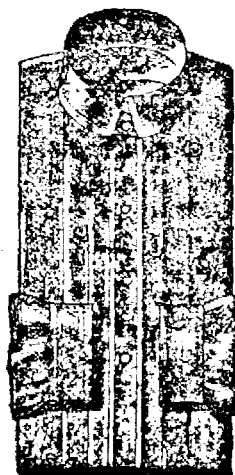
Férfi és fia nyári ing
forint — 99 kr.

Jó mese Levantia férfi
Sport ing frt. 1.25.

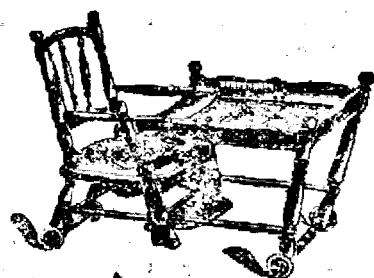
Elegáns divatos francia Ba-
tist férfi Sport ing frt. 1.50.

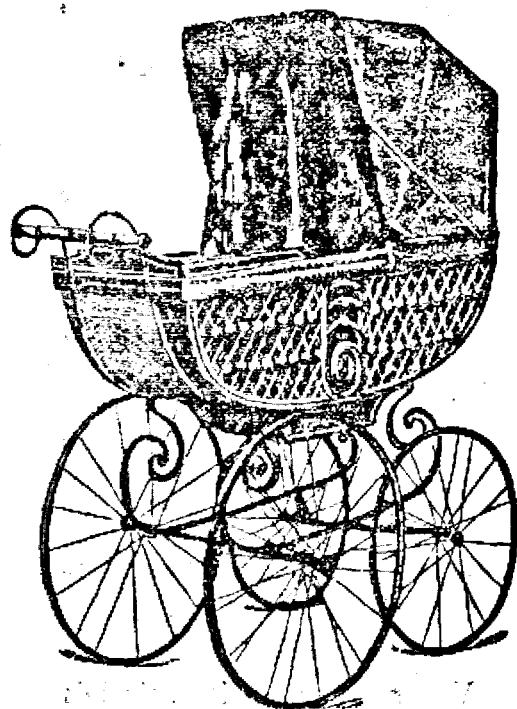
Valódi angol Sephier
férfi sport ing frt. 1.75.

Szabadalmazott gyermek szék.
Szabadosz. Üzemkősd zárószekréttel! Erős és
tartós kékfából, hóman fényesen lakkozva, az-
szabadosz. Üzemkősd zárószekréttel! Erős és
tartós kékfából, hóman fényesen lakkozva, az-
szabadosz. Üzemkősd zárószekréttel! Erős és
tartós kékfából, hóman fényesen lakkozva, az-

Szabadalmazott gyermek Reformszék. nélkülözhetetlen
minden gyermeknél. Ara frt. 6.50, 7.50, 8.50.

Elegáns Princess Gyermekkosci frt. 15. —,
17. —, 19. —, 25. —, 30. —.

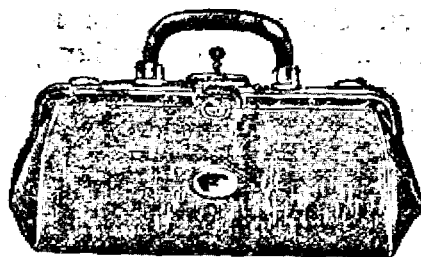
Utazó Bőrönd, finom vitor-
lavászonból vagy fekete
műbőrönből frt. 4.50, 5.50, 6.10

Utazó kofe barna vagy
fekete bőr vás. onból
frt. 1.50, 2.50, 3.50 f.

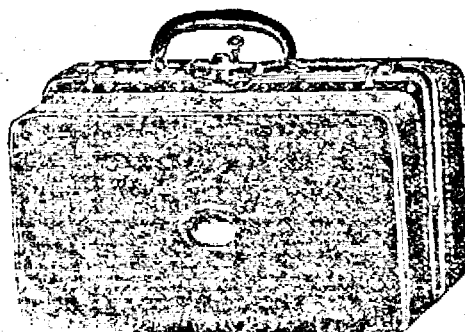
Gyermekkosci nagy választékban frt. 5. —,
6.50, 7.50, 8.50.

Kézi aktatáska frt. 2.25,
3.50, 4.50.

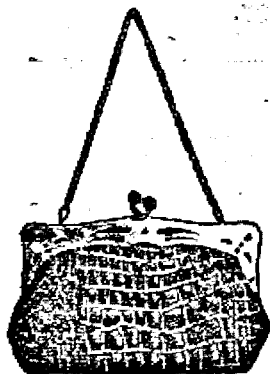
Bőr utazót utazó kézi táska
frt. 1. —, 1.25, 1.50, 1.75.

Fekete bőr utazó kézi táska frt. 2.50,
3.50, 4.50, 5.50.

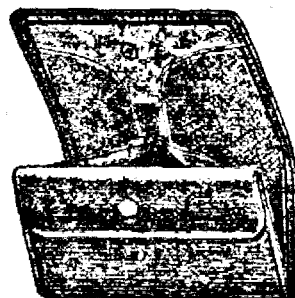
Finom barna, valódi bőr kézi utazótáska
elegáns kivitelben frt. 5-től 15-ig.

Nagyválaszték női kiegészíté-
sekben frt. — 50, 1.150, 5.

Zseb névjegy és papír pénztárcák valódi
bőrből — 50, — 75 kr. frt. 1. —, 1.50, 2. —

Valódi bőr zsebpénztárcák
frt. — 50, — 75, 1. —, 1.50-ig.

Nagy választék valódi bőr cigarettá-, nyar- és
dehántárcákban frt. — 50, — 75, 1. —, 1.50, 2-ig.

Vidéki rendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.

Nyomatott Kurzweil Janos és Társa budapesti festékgyáranak festékével.